

Upravištvost: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inaerativni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 105.241.
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja

Španija v ospredju

Po daljšem presledku, ki je bil ta-
ko rekoč v celoti izpolnjen s hudo
srednjeevropsko krizo, se vrača špan-
sko vprašanje, ki je bilo z redkimi
presledki vse od julija 1936 do avstrijs-
ke priključitve v Nemčiji glavni pred-
met evropskih diplomatskih akcij, spet
v ospredje evropske politike. Že ob
monakovski konferenci, kateri se je
mimo likvidacije češkoslovaške krize
pripisoval širši pomen v zvezi z napo-
vedmi o ureditvi vseh perečih evrop-
skih vprašanj po novi metodi nepo-
srednjega sporazuma prizadetih velesil,
se je o španskem problemu govorilo
kot o prvem, ki bo znova osredotočil
pozornost državnikov.

Te govornice so po novejšem razvo-
ju v toliko potrjene, ker se zares kar
z več strani istočasno pojavljajo zna-
ki, ki napovedujejo nove poskuse za
rešitev španskega vprašanja. Tako
vzbujajo prav sedaj veliko pozornost
poročila o načelnem sporazumu med
Anglijo in Italijo, doseženem v razgo-
vorih angleškega odpravnika poslov v
Rimu z italijanskim zunanjim mini-
strom. Novi sporazum izvirja iz želje
obeh strank po čimprejšnjem uveljav-
ljanju velikonočnega dogovora, kate-
rega izvedba je v bistveni zvezi s špan-
sko državljansko vojno. Velikonočni
dogovor je do danes ostal samo na pa-
pirju, ker je njegovo uveljavljanje ve-
zavno na odločitev tujih prostovoljcev
iz Španije. Izpolnitev tega pogoja je
prestižno vprašanje, odkar je sama
svoja obveza o korakih za odvezo čla-
ne DN glede prepovedi priznanja abes-
inske aneksije in italijanskega cesar-
stva že izpolnila. Iz Rima se sedaj po-
trjuje, da je italijanska vlada priprav-
ljena odločiti vse one svoje pristo-
voljce v Španiji, ki se bore na Fran-
covi strani že 18 mesecev.

Na drugi strani pa napovedujejo
glasovi iz Pariza tudi ureditev fran-
cosko-italijanskih odnosov v podob-
nem smislu. Znan je že sklep franco-
ske vlade o priznanju italijanskega
imperija in abesinske aneksije. V krat-
kem bo po skoraj dveh letih znova za-
sedeno mesto francoskega poslanika v
Rimu, katerega posle je doslej opravl-
jal samo odpravnik poslov, kar velja
do sedaj tudi še za angleško poslani-
štvo. V isti zvezi se končno napovedu-
je tudi imenovanje novega italijan-
skega poslanika v Parizu, kar naj bi
pomenilo začetek popolne normaliza-
cije medsebojnih odnosov. Bonnet je
šel še korak dalje in je napovedal tu-
di bližnje priznanje Francovega re-
žima, kar naj bi odstranilo poslednje
ovire za sporazum o Španiji.

Ako presojamo te angleške in fran-
coske poskuse zbližanja z Italijo z
glavnim namenom, da se uredi špan-
sko vprašanje, v luči odmevov obeh
akcij v italijanskih listih, moramo ob-
jektivno reči, da je naklonjenost Ri-
ma za sporazum vidno večja v angle-
škem kakor v francoskem primeru. Ta
razlika je očitno posledica doseda-
njega angleškega in francoskega zadr-
žanja v španski zadevi in na širšem
evropskem področju. Rim zaupa akci-
ji angleškega premiera Chamberlaina,
ki očitno kaže resno voljo za likvi-
dacije vseh spornih vprašanj v Evro-
pi, dočim je še precej nezaupljiv na-
sproti Daladieru. Vendar ne toliko za-
radi njega samega, kolikor zaradi ne-
razpoloženja velikega dela francoske
javnosti. Zato žele v Italiji »dobre Da-
ladirove namere« najprej preizkusiti
»z odgovarjajočimi dejanji«, kar si je
v praksi razlagati tako, da se naj
Francija povsem odreče svojemu zani-
manju za nadaljnjo usodo republikan-
ske Španije.

Glede na novi položaj, ki je nastal v
Evropi po monakovski konferenci in ki
je bistveno spremenil dosedanje ravo-
težje sil na kontinentu, pa napovedu-
jejo ponekod popoln preobrat ne le v
dosedanjem zadržanju posameznih vele-
sil nasproti Španiji, temveč tudi v Špa-
niji sami, v razmerju med obema ta-
boroma. Anglija bo po mnenju nekate-
rih vedno manj interesirana na usodi
republikancev, njenemu stališču pa se
bo slej ko prej pridružil tudi Francija.
Glede vprašanja odločitve tujih pristo-
voljcev ureditve sicer nastati nove tež-
koče, toda ni izključeno, da diplomatom
priskoči na pomoč sam notranji razvoj
v Španiji, kjer se je politično ravnotežje
med obema taboroma v zadnjem času
občutno obrnilo v korist generala Fran-
ca in v škodo republikancev. S strate-
škega vidika se je položaj nacionalistov
močno izboljšal, odkar je republikan-
sko ozemlje razdeljeno v dva dela, ki
sta brez medsebojne zveze po suhem.
Republikanske čete so sicer v zadnjem
času nedvomno mnogo pridobile na
svoji izvežbanosti ter so tudi dobro za-
ložene z raznimi rezervami, zlasti okoli
Barcelone, toda v političnem pogledu je
republikanski tabor slej ko prej močno
razcepljen zaradi notranjih nesoglasij
med posameznimi političnimi strujami,

VELIKA NASPROTSTVA PRI POGAJANJH MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN MADŽARSKO

Londonski strokovnjak povabljen v Komarno — Madžari zahtevajo plebiscit za vso
Slovaško in Podkarpatsko Rusijo — Izredna seja praške vlade

Komarno, 11. okt. br. Danes popoldne
so se nadaljevala pogajanja med češkoslo-
vaško in madžarsko delegacijo. Današnji
sestaneček je trajal samo pet četrt ure, na-
kar so bila pogajanja prekinjena in se bo-
do jutri nadaljevala.

Kakor se dozna, iz dobro poučenih
krogov, so pogajanja naletela danes na
prve zelo velike težave. Čeravno je Če-
škoslovaška pokazala svojo dobro voljo s
tem, da je pristala na takojšnjo zasedbo
treh obmejnih mest po madžarskih četah,
ne kažejo Madžari nikake pripravljenosti
za popuščanje od svojih zahtev. Češkoslo-
vaška delegacija je danes zahtevala, naj
bi se pogajanja zaradi preskrbe potrebne-
ga statističnega gradiva odgodila za teden
dni, Madžari pa so to zahtevo odklonili
in silijo k nadaljevanju pogajanj, ki naj
bi se čim prej končala. Ker se strokov-
njaki niso mogli zediniti, na osnovi kate-
rih etnografskih podatkov naj se vodijo
pogajanja, je češkoslovaška delegacija po-
zvala v Komarno znanega angleškega
strokovnjaka, profesorja Vansittarta, ki
bo jutri z letalom prispel iz Londona.

Kakor zatrjujejo v češkoslovaških kro-
gih, gredo madžarske zahteve še dalje,
kakor se je izprva mislilo. Razen odcepitve
nekaterih obmejnih pokrajin zahtevajo
Madžari, da se izvrši plebiscit po vsej Slo-
vaški in Podkarpatski Rusiji ne glede na
narodnost prebivalstva. Prebivalstvo naj
pri tem glasovanje samo odloči, ali želi
zopetno priključitev Slovaški in Podkar-
patske Rusije k Madžarski ali ne. Zahte-
vo po takem plebiscitu Češkoslovaška od-
ločno odklanja in smatra, da o tej zahtevi
sploh ni mogoče razpravljati. Tudi zahte-
ve po odcepitvi obmejnega ozemlja so ta-
ko formulirane, da jih na češkoslovaški
strani označujejo nesprejemljive. Madžari
zahtevajo namreč, da se jim prepusti
ozemlje, na katerem je 450.000 Slovkov
in Rusinov. Če bi češkoslovaška delega-
cija pristala na te zahteve, bi bila Slovaška
tako okrnjena, da bi štela samo še 2 mi-
lijona prebivalcev, dočim bi slovaška na-
rodna manjšina na Madžarskem porasla
na trideset milijonov duš.

Silno začudenje je izzvala tudi zahte-
va Madžarske po odstopitvi okrajev s pre-
težno nemškim prebivalstvom. To ozemlje
predstavlja glavno žitnico Slovaške, ki bi
se, če bi obveljale madžarske zahteve,
spremenila v izrazito pasivno pokrajino.
Razen tega streme madžarske zahteve za
tem, da bi dobila Madžarska vse ono
ozemlje, ki je bogato na rudah, s čimer
bi bila češkoslovaška industrija ob naj-
važnejše surovine.

Češkoslovaška delegacija je o teh zahte-
vah Madžarske podrobno poročala praški
vladi, ki je imela danes izredno sejo, po-
svetočeno izključno pogajanjem v Komar-
nu. Praška vlada je dala delegaciji v Ko-
marnu podrobna navodila. Kolikor se je
moglo izvedeti, je češkoslovaška vlada
pripravljena sprejeti vse upravičene ma-
džarske zahteve in pristati na odcepitev
izrazito madžarskih pokrajin, odločno pa
je proti temu, da bi se prepustilo Madžar-
ski tudi slovaško narodno ozemlje.

Po sodbi mednarodnih opazovalcev je
vedno manj upanja, da bi pogajanja v Ko-
marnu dovedla do zadovoljivega uspeha.
Za Madžarsko stoji samo Poljska, ki brez-
pogojno podpira vse madžarske zahteve,
dočim sta Italija in Nemčija Madžarom
ponovno nasvetovali, naj reducirajo svoje
zahteve in omogočijo direkten sporazum.

V čem so nasprotstva

Komarno, 11. okt. o. O nasprotstvih, ki
so se večeraj in danes pojavila pri poga-
janjih med ČSR in Madžarsko, se dozna-
vajo še naslednje podrobnosti:

Madžari odločno zahtevajo, da se dolo-
čijo nove meje med Madžarsko in Češko-
slovaško na osnovi rezultatov ljudskega
štetja v letu 1910. Slovaki to zahtevo od-
ločno odklanjajo z utemeljitvijo, da se je
takrat vršilo ljudsko štetje pod hudo poli-
tičnim pritiskom madžarskih oblastí. Za-
to zahtevajo, da se določijo nove meje na
osnovi rezultatov ljudskega štetja iz leta
1930. Češkoslovaški delegaciji je bil sedaj
dodeljen kot strokovnjak za manjšinska

pa tudi med osrednjo in katalonsko
vlado.

Čisto drugačne pa so po srednjeev-
ropski vihr, ki meče svojo senco tudi na
Španijo, zunanje politične perspektive
obeh taborov. Doslej so frankovci in re-
publikanci vodili diametralno nasprot-
ni zunanji politiki. Vprašanje je, ali
bodo mogli republikanci še nadalje ob-
držati svojo dosedajšnjo linijo tudi po
poslednjem pretresu, ki je močno raz-
rahljal zaupanje v obe demokratični
velesili in prav s tem na drugi strani
močno ojačil zunanje politični položaj
generalca Franca. Majhno kolebanje re-
publikancev v tem pogledu sta pomenili
še ženevski izjavi zunanjega ministra
del Vaya dne 19. in ministrskega pre-
sednika dr. Negrina dne 21. septembra,
ko se je poslednji brez pomislekov izre-
kel za odpustitev tujih prostovoljcev iz
republikanskih vrst, da bi se z njih iz-
ločijo naše osnovne za sporazum z
nasprotnim taborom brez zunanje pri-
tiske in vpliva. Razvoj bližnjih tednov
bo pokazal, ali bodo ta prizadevanja
našla tudi konkretno obliko. Zdi se, da
se bo zlasti angleška diplomacija mo-
čno trudila v tej smeri.

vprašanja angleški vseučiliški profesor
Vansittart. Poleg tega zahtevajo Madžari
plebiscit v vseh slovaških okrajih, kjer ži-
vi le par Madžarov ter v vsej Podkarpatski
Rusiji. Dalje vztrajajo na tem, da dobi
Madžarska skupno mejo s Poljsko.

Uradni komunikacije o večerajšnjih sejah

Komarno, 11. okt. br. O današnjih poga-
janjih med ČSR in Madžarsko je bil
nocoj izdan naslednji komunikat:

Dopolodne ob 11. do 12. je bil sestaneček
strokovnjakov o obeh delegacij. Popoldne
ob 15 je bila plenarna seja obeh dele-
gacij, ki je trajala nad eno uro. Obe dele-
gaciji se bosta ponovno sestali jutri
popoldne. Med tem bosta stopili v stike s
svojimi vladama, do dobite nova navo-
dila.

Angleške informacije

London, 11. okt. AA. Reuter poroča iz
Komarna, da so na današnjem sestanku
češkoslovaško-madžarske komisije dele-
gati češkoslovaške bili nasproti zahtevam
Madžarov, ki jih smatrajo za silno preti-
rane. V madžarskih krogih poudarjajo, da
se morajo pogajanja voditi v miru, ker bo-
do gotovo še dolgo trajala.

Zasedba prvih odstopljenih krajev

Komarno, 11. okt. br. Danes popoldne so
madžarske čete zasedle kraje, ki jih je Če-
škoslovaška vlada v znak svoje dobre vo-
lje prepustila Madžarom ne glede na izid
pogajanj v Komarnu. Vkorakanje madžar-
skih čet so pozdravili z zvonjenjem zvonov
v vseh cerkvah.

Sklepi slovaške vlade

Bratislava, 11. okt. w. Sinoči je imela
avtonomna slovaška vlada svojo prvo po-
slovno sejo. Na tej seji je vlada vzela na
znanje odlok osrednje praške vlade o raz-
delitvi kompetenc in o delokrogu slovaške
avtonomne vlade do definitivne ureditve
tega vprašanja. Vlada je dalje sklenila
osnovati posebne sekcije za nemško in
madžarsko narodno manjšino na Slova-
škem. Na čelu teh sekcij bo višji uradni-
kovi dotične narodnosti, ki bo imel nalogo ču-
vati interese dotične narodne manjšine.
Večji del seje pa je bil posvečen pogaja-
njem v Komarnu ter so bili v tem pogledu
sprejeti nekateri načelni sklepi.

Podkarpatski zastopniki za pogajanja

Užhorod, 11. oktobra. AA. (ČTK). Sino-
či so trije eksperti, ki so bili poklicani
na konferenco v Komarno s strani če-
škoslovaške delegacije zapustili Podkar-
patsko Rusijo, da se udeležijo poslovanja
imenovane konference. Ti eksperti so:
inž. Evzen, predsednik katastrske sek-
cije pri finančni direkciji pokrajinske
uprave, svetnik. Maháček, predsednik
kmetijske sekcije pokrajinske uprave v
Užhorodu ter Igor Kušan, šolski nadzor-
nik iz Berehova.

Poziv podkarpatskim Rusom

Užhorod, 11. oktobra. AA. (ČTK). Vče-
ra je bil v radiu prebran proglas ministra
Parkanja, novega guvernerja Podkarpatske
Rusije. Proglas poziva prebivalstvo,
naj ostane složno in naj se ne da zavesti
s poti, po kateri je dosedaj korakalo sku-
paj s Čehi in Slovaki. Proglas dalje po-
ziva prebivalstvo na mir, red ter delo in
zvestobo republikli.

Rumunija odklanja madžarske zahteve

Bukarešta, 11. okt. br. Današnji rumun-
ski listi se obširno bavijo s pogajanjem med
ČSR in Madžarsko v Komarnu in nagla-
šajo, da so madžarske zahteve nesprejem-
ljive. Češkoslovaška ne more pristati na
nadaljnjo okrnitev svojega ozemlja, ki bi
bila neizbežna, če bi sprejela madžarske
zahteve. Pa tudi Rumunija ima interes na
tem, da očuva Češkoslovaško direktno že-
lezniško zvezo z Rumunijo preko Podkar-
patske Rusije, a prav tako je Češkoslovaški
neobhodno potrebno pristatišče na Duna-
vu. Zaradi tega o kaki odcepitvi Bratislave,
ki sploh ni madžarsko mesto, ne more biti
niti govora.

Tudi Nemčija ne odobrava vseh madžarskih zahtev

Varšava, 11. okt. o. »Warszawski Den-
nik Narodowi« se danes bavi z vpraša-
njem Podkarpatske Rusije. Ta dežela,
pravi list, je postala predmet novega
spora. Italija se ne bi upirala madžarski
zahtevi po skupni meji s Poljsko. V Be-
rlinu pa so drugega mnenja. Sedaj, ko so
dobili velik del češkoslovaškega ozemlja,
so za to, da ostane Podkarpatska Rusija
v okviru Češkoslovaške.

Tudi poljska okupacija zaključena

Praga, 11. okt. AA. (ČTK). Misija če-
škoslovaškega generala Hradčiča sporo-
ča: Včeraj so poljske čete zasedle odsek

pri Orlovu in Karvinu. Danes ob osmih zju-
traj so poljske čete dokončale zasedbo po-
krajn Fryštata. S tem je zaključena oku-
pacija pokrajin, ki jih je Poljska zahteva-
la zase v znani notí češkoslovaški državi.

Poljaki bi radi še plebiscite v čeških krajih

Praga, 11. okt. br. Poljski poslanik v Pra-
gi je bil danes pri zunanjem ministru dr.
Chvalkovskem. Ob tej priliki je ventiliral
vprašanje plebiscita v onih poljskih okra-
jih, ki jih poljska vojska ni zasedla. Zaen-
krat še ni znano po kakšnih načelih in v
katerih okrajih zahteva poljska vlada ta
plebiscit.

★

8 Kč za 1 RM

Berlin, 11. okt. AA. (DNE). V dobro
poučenih krogih poudarjajo, da je prišlo
do določitve službenega kurza češkoslova-
ške kune z 0.12 marke po podrobnem pro-
učevanju gospodarskih razmer v sudetskih
krajih. Ta kurz je bil določen z namenom,
da se pri zedinjenju sudetsko-nemških po-
krajn z rahlom povzroči čim manj gospo-
darskih pretresov, zlasti pa, da se prepre-
či prenapetost skakanje cen.

Prevzem nemških železničarjev

Praga, 11. oktobra. AA. (ČTK). Pro-
metno ministrstvo objavlja, da po spo-
razumu z nemškimi prometnim minist-
stvom lahko uradniki in nameščenci nem-
ške narodnosti, tudi oni, ki izvršujejo
službo v neokupiranih pokrajinah, odide-
jo v službo k nemški železnici. Njihovi
delovni pogoji bodo urejeni po sporazumu
med obema železniškima upravama.

Prve priprave za volitve

Uradna objava volilnih ukazov — Mandati za nove sreze
Prva seja državnega volilnega odbora

Beograd, 11. okt. p. »Službene novine«
objavljajo danes v izredni izdaji ukaz o
razpustu narodne skupščine in razpisu vo-
litve, o zaključitvi sej in o imenovanju no-
vih dveh ministrov.

Minister pravde Milan Simonović je ob-
javil v »Službenih novinah« avtentično tol-
mačenje §§ 14. in 61. zakona o volitvah
narodnih poslancev z dne 10. septembra
1931 s spremembami z dne 24. marca 1933.
Ta volilni zakon določa, da ima vsak ad-
ministrativni srez vsaj enega poslanca. V
§ 14 zakona so naštet vsi administrativni
srezi ter je v njem tudi predpisano, v katero
volilno okrožje spadajo, v § 61. pa so do-
ločbe o razdelitvi mandatov. Po uveljav-
ljenju volilnega zakona so bile izvršene
številne izpremembe v administrativni raz-
delitvi na sreze ter je tako nastalo vpra-
šanje, kako naj se glede na te izpremembe
postopa pri postavljanju kandidatov in pri
razdelitvi mandatov. Volilni zakon sam o
tem ničesar izrecnega ne predpisuje ter je
zato minister pravde uredil to vprašanje
s svojim avtentičnim tolmačenjem.
V primeru dravske banovine gre za uki-

njenje sreza Metlike in ustanovitev novega
škofjeloškega sreza, kar je bilo izvršeno
z uredbo notranjega ministra od 2. julija
1936. Stevilo srezov je po tej spremembi
ostalo nespremenjeno, pa ostane zato ne-
spremenjeno tudi število poslanskih man-
datov. Poslanski mandat, ki je pripadal
poprej ukinjenemu metliškemu srezu, pri-
pada sedaj novemu škofjeloškemu srezu.
Predsednik senata dr. Željko Mažuranič
je kot predsednik državnega odbora sklical
sejo tega odbora za četrtek 13. t. m. ob
9.30 v narodni skupščini.

Posvetovanje združene opozicije

Beograd, 11. okt. p. Po snočni konferen-
ci, ki so jo imeli v Zagrebu prvaki KDK,
sta davi prispela v Beograd dr. Juraj Šutej
in Večeslav Vilder, ki sta prisostvovala
danes seji delovnega odbora bloka spora-
zuma v stanovanju Miše Trifunovića, do-
čim je bila v stanovanju Ljube Davidovi-
ća seja izvršilnega odbora bivše demo-
kratske stranke.

Preiskava o umoru generala Pejeva

Sofija, 11. oktobra. AA. Polkovnik Sto-
janov, ki je bil ranjen pri atentatu na ge-
nerala Pejeva, je sinoči podlegel dobljenim
ranam.

O atentatu so se zvedele še naslednje po-
drobnosti:

Morišec je bil oborožen z dvema avto-
matskima samokresoma ter je oddal 18
strelcev na generala Pejeva in majorja Sto-
janova.

Uradni krogi še vedno niso izdali nobe-
nega poročila o vzrokih zločina, temveč se
samo omejujejo na ugotovitve, da je pre-
iskava na pravi poti. Na prvi pogled in
sprito različnih vesti, ki krožijo, je težko
preveriti, ali gre za politični umor. Znano
je, da se general Pejev ni nikdar počel z zu-
nanjo politiko in se njegovo ime v zadnjih
letih ni nikdar imenovalo v zvezi s notra-
nje političnimi dogodki. Smatrajo, da je
umor dejanje osebne osvete neuravnoveše-
nega človeka. Po tukajšnjih obvestilih ne-
uradnega značaja je morilec načelnik, bol-
garskega generalnega štaba bivši orožnik
Vasilij Kirov, doma iz Čustendila, ki je bil
pred petimi leti obsojen v ččo zaradi umo-
ra predsednika neke kmetijske občine v okoli-
ci Svilave. Ko je pred dnevi prišel iz zapo-
rja, je skušal izvršiti zločin na generala Pe-
jeva še predvčerajšnjim ob otvoritvi raz-
stave »Delo in radost«, toda zaradi raznih
okolnosti, je moral svojo namero opustiti.
Razlog umora še vedno ni znan.

Bolgarski listi izražajo silno ogorčenje
nad zločinom, ki je ugrabil bolgarski vojs-
ki enega izmed najboljših častnikov. Vsi
poudarjajo izredne sposobnosti pokojnega
generala Pejeva, katerega so smatrali za
najboljšega vojaškega strokovnjaka. Poli-
cija je popoldne izvršila večje število are-

tacij, preiskava pa še ni dovedla do sigur-
nih sledov ter jo zaradi tega vodijo še v
več smereh. Pri tem ni policija opustila nič-
esar, kar bi moglo pomagati pri razjasnitvi
zločina.

Večina diplomatskih zastopnikov in vo-
jaških odposlancev, ki so akreditirani v So-
fiji, ter mnoge druge ugledne osebnosti, so
izjavile predsedniku vlade ter vojnemu mi-
nistru sožalje ob tragični smrti generala
Pejeva. Pokop posmrtnih ostanov pokoj-
nega generala Pejeva in majorja Stojanova
bo jutri ob devotih zjutraj.

Vesti o uporih v Ukrajini

Berlin, 11. okt. br. Po vesteh, ki so pri-
spele v Varšavo baje iz zanesljivih virov,
se v Ukrajini vedno bolj širi upor proti
sovjetski oblasti. Uporniki, ki so zelo do-
bro oboroženi, so pred dvema dnevnoma na-
padli vojaško letališče v Kijevu in ga po
hudi borbi zasedli. Polastili so se upravne
ga poslopja in vseh hangarjev. Ko so pri-
šle sovjetske čete, so letala uničili in han-
garje zažgali. Po daljši borbi, v kateri je
bilo na obeh straneh mnogo mrtvih in ran-
jenih, so se uporniki umaknili v gozdove,
koder se razvija sedaj prava gverilska
vojna.

Opreznost Danske

Kodanj, 11. okt. AA. Minister Stauning
je snoči na zborovanju socialno-demokrat-
ske stranke pozval liste, naj pišejo pre-
vidno in naj ne izzivajo sporov z Nem-
čijo ali z drugimi državami, ker želi Dan-
ska živeti v najstrožji nevtralnosti.

Reforma angleške vojske

Napovedi vojnega ministra Belishe o znatnem povečanju oborožitve angleške vojske na kopnem

London, 11. okt. AA. Vojni minister Hoare Belisha je sredi govora po radiu o najnovejših ukrepih za oborožitev britanske vojske in je med drugim napovedal več važnih reform v vojski, ki bo povsem reorganizirana. Pehota bo izpopolnjena s bataljoni lahkih in težkih strojnica, topništvo pa bo organizirano po zgledu regularne suhozemne vojske. Kot nove enice bodo uvedene lahke motorizirane in konjeniške brigade ter polki za obrambo pred tanki in pred letalskimi napadi. Osnovni se bodo tudi bataljoni motociklistov, ki jih britanska vojska doslej ni poznala. Britanska suhozemna vojska bo štela skupno 18 divizij, med katerimi bo pet divizij za obrambo pred napadi iz zraka. Hoare Belisha je nadalje izjavil, da je bilo pri poslednji mobilizaciji poznanih pod orožje nad 50.000 oficirjev in vojakov suhozemne vojske. Stalni kader četa za obrambo pred napadi iz zraka šteje sedaj 460.000 ljudi, čez leto dni bo to število povečano na 609.000.

Napovedana preureditev vojske je bila sprejeta v listih z velikim zadovoljstvom. Ta reforma bo ugodila delno čim dalje bolj vroči želji javnega mnenja, da bi mogla Velika Britanija voditi politiko, ki bi ne bila politika miru za vsako ceno. Zato velik del konservativnega tiska odklanja stoletni predsodek in zahteva uvedbo obvezne vojaške službe. Nekateri drugi konservativni listi so manj odločni, vendar pa žele neko vrsto obvezne pripravljalne za razne funkcije, ki bi jih v primeru vojne moralo izvrševati zasebno prebivalstvo.

Francija na razpotju

Novi smeri njene zunanje politike — Zanimivi preokreti
Nove diplomatske naloge

Pariz, 11. oktobra. b. Kljub vsem kritikam in ugovorom proti politiki, ki je dovedla do monakovskega sporazuma je francoski narod v ogromni večini ostal mnenja, da je monakovski kompromis vendar boljše od vsega, čeprav zmagovite vojne, ki bi od Francije zahtevala ogromnih žrtv. Javno mnenje je slej ko prej na Daladierovi in Bonnetovi strani. Ali bo ostalo pri tem tudi v bodoče, bo predvsem odvisno od nadaljnje vsmeritve francoske zunanje politike.

V zvezi z novim razvojem je nekaj znanih dogodkov, ki so vzbudili nova spopleta. Tako je na primer predvčeršnjim socialistični poslanec Grumbach prečital v zunanje političnem odboru parlamenta Hitlerjevo zahvalno pismo bivšemu ministrskemu predsedniku Flandinu za njegovo razumevanje nemških zahtev. Nič manjšo pozornost ni vzbudil izstop bivšega ministra Paula Reynauda iz demokratske zveze v znak protesta proti Flandinovi politiki. V vrsto teh političnih senzacij spada tudi prehod znanega dnevnika »Intransigence« v nemcem prijateljske roke ter izstop polkovnika Fabrya iz redakcije tega lista, nadalje nova nasprotja med znanim publicistom in poslancom de Kerillisom, ki je ves čas odločno zagovarjal stališče Češkoslovake, in njegovimi nacionalističnimi strankarskimi pristaji.

V diplomatskih vrstah vzbuja poleg imenovanja dosedanjega berlinskega poslanika Ponceta za poslanika v Rimu posebno pozornost zlasti napoved o premestitvi dosedanjega varšavskega poslanika Noela, ki velja za enega izmed najintimnejših prijateljev Flandina, v Berlin. Iz tega bi se dalo sklepati, da bodo napori Daladierove vlade obrnjeni v smer normalizacije in izboljšanja odnosov ne le z Italijo, temveč tudi z Nemčijo. Razen tega napoveduje novo smer francoske zunanje politike tudi bližnje imenovanje diplomatskega zastopnika pri vladi generala Franca v Španiji.

V zvezi s temi ugotovitvami zasluži pozornost zanimiva izjava znanega publicista d'Ormessona, ki je mnenja, da je do preobrata v srednji Evropi dejansko prišlo že 12. marca tega leta, ko je padel Dunaj.

Španski problem in stališče Italije

Pomemben članek iz rimskih uradnih krogov — Pogajanja z Anglijo odgojena za nedoločen čas

Rim, 11. okt. o. Razgovori grofa Ciana in lorda Perthsa so bili odgojeni za nedoločen čas. »Informazione diplomatica« je objavila sedaj zanimiv in po sodbi dobro poučenih krogov izredno pomemben članek, ki tolmači stališče rimskih uradnih krogov in izreka zadnjo besedo Italije glede vprašanj, ki jih je treba urediti pred normalizacijo odnosov z Anglijo in Francijo. Vseh kombinacij in domnev je sedaj konec. Razgovori Ciana in lorda Perthsa niso imeli nikakega drugega pomena. Tudi se niso ticali kakih posebnih italijanskih koncesij glede na sklep francoske vlade, da imenuje svojega poslanika pri italijanskem kralju in abesinskem cesarju.

»Informazione diplomatica« pravi, da je angleška vlada za uveljavljanje velikonočnega sporazuma postavila pogoje, da Italija pokaže dobro voljo za ureditev španskega problema in zato takoj umakne del svojih prostovoljcev iz španskega nacionalističnega tabora. Italijanska vlada je na to pristala in s tem tudi pokazala pot, po kateri je treba kreniti, da se doseže ratifikacija italijansko-britanskega sporazuma. Druge poti ni. Umik onih italijanskih prostovoljcev, ki se že 18 mesecev bore na španskih frontah, predstavlja edino stvarno in enostransko italijansko koncesijo ter obenem tudi izpolnitev angleških pogojev za uveljavljanje sporazuma. Velika Britanija mora smatrati to koncesijo kot neposreden povod za končno uveljavljanje sporazuma. Če bo angleška vlada postopala v tem smi-

»Times« piše: Reforma kopne vojske tudi upošteva, da se ne moremo zanešati na ukrepe, ki se lahko izvršijo v zadnjem trenutku. Edina kritika, ki lahko pride, je ta, da bi bilo treba to preosnovno izvršiti že mnogo prej. Hitler je v svojem zadnjem govoru zadosti jasno povedal: Bolje je biti oborožen pred dogodki, kakor pa ostati neoborožen in čakati na milost, ki jo bodo prinesli dogodki. Chamberlain je izrazil isto misel pretekli četrtek v parlamentu. List pravi dalje, da je izvrševanje nove preosnove samo del prizadevanj, ki jih je še treba izvršiti. Treba je namreč organizirati ves narod. Vojska lahko izvrši svojo nalogo samo takrat, če je civilno bojišče prav tako organizirano. »Daily Telegraph« vidi v tej preosnovi začetek načrta, ki bi ga bilo treba vršiti že pred tremi leti. »Daily Mail« ugotavlja, da brezposelnost v Veliki Britaniji narašča, dočim v Nemčiji v zvezi z oboroževanjem pada.

Angleški rezervisti še niso odpuščeni

London, 11. okt. o. V javnosti je izzvalo veliko pozornost dejstvo, da angleški mornariški rezervisti, ki so bili pred tedni zaradi evropske krize v naglici vpoklicani, še ne bodo v celoti demobilizirani. Le rezervistom, ki se pozivom iz kakršnihkoli razlogov niso mogli odzvati, je bilo sporočeno, naj ostanejo doma. Iz službe je bilo odpuščeno prav neznatno število rezervistov, opozorjeni pa so bili, da morajo biti pripravljeni na vsak nov poziv, ki se mu morajo nemudoma odzvati.

Beleške

»Samouprava« o razpustu narodne skupščine

Včerajšnja »Samouprava« objavlja prvi komentar o razpustu volitev v narodno skupščino. V uvodniku pravi, da so poslednji dogodki na svetu, kakor tudi potreba osveženja narodnega predstavnštva narekovali obnovo zakonodajnega telesa. Ta potreba je zlasti nastala po sporazumu združene opozicije od 8. oktobra leta 1938, da se bo videlo, v katerem imenu je ta družba bivših politikov sklenila dogovor, kakršen je sporazum o izpremembi ustave, ker morejo o taki stvari sklepati samo politiki, ki res predstavljajo narod. Sedaj je potrebno, da se prestejejo glave in združena opozicija naj v delu pokaže, ali večina naroda odobrava njeno politiko, da se enkrat vidi in čuje pravo mnenje Šumadije, v katere imenu so mnogi pozvani in nepoznani govorili in dajali svoje izjave že več let.

Kratka ugotovitev

»Slovenski dom« je v zadnjem času že parkrat napadel bivšega načelnika prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani g. Josipa Breznika, da je bila na njegov predlog odstranjena prva polja iz čitanke za srednje šole. Pobrskali smo malo nazaj, po listih in ugotovili:

O odredbi prosvetnega ministrstva, da se odstrani dotična polja iz čitanke, je poročal »Slovenec« v svoji številki dne 28. septembra 1933.

G. Josip Breznik je nastopil službo kot načelnik banske uprave dne 10. oktobra 1933, torej polnih 14 dni kasneje.

Pri »Slovenskem domu« to prav dobro vedo. Kljub temu se ne bodo prav nič obotavljali o prvi priliki svojo laž zopet ponoviti.

Posl. Banić vstopil v JRZ

Beograjsko »Vreme« objavlja pismo do včerajšnjega poslanca Milana Banića, s katerim javlja znanec in prijatelj, da vstopa v JRZ. V svojem pismu pravi, da je bil skozi tri leta v opoziciji proti režimu dr. Milana Stojadinovića. Sedaj pa se je prepričal, da je JRZ priklenila večino Slovencev in muslimanov na načelo narodnega in državnega edinstva. Zato je tudi on vstopil v JRZ, kjer se zbirajo vsi iskreni poborniki za načelo narodnega edinstva.

Poslanec Milan Banić je znan jugoslovanski javnosti po svojih govorih. Posebno je zaslovel po svojem govoru v verifikacijski debati leta 1935, ko je hudo napadel Hrvate in dr. Mačka, da je izvalil krizo vlade in padec Bogoljuba Jevtića. Po Jevtićevem padcu je bil ideolog skupine, ki je ostala v posebnem klubu in se ni hotela zopet pridružiti JNS, češ da je JNS glede narodnega edinstva in glede stališča do vlade preveč popustljiva in kompromisna.

Ljubljanski radio 9. oktobra

Na včerajšnji beleško pod tem naslovom smo od radijske oddajne postaje prejeli naslednje pojasnilo:

»Radijska postaja je svoj nedeljski spored za 9. oktober že iz vsega začetka prikrojila za žalni dan, v kolikor je v nedeljo sploh mogoče. Temu namenu je bil posvečen resnobni cerkveni koncert iz Kamnika, posebej pa glavni večerni koncert z naslovom »Turbeni spomini«. Da nismo prenašali komemoracije iz Beograda, je vzrok samo to, da proti dosedajni praksi nismo bili nanjo opozorjeni. Vaš dopisnik je gledal spored naših postaj enostransko, zlasti v kolikor vidi zabavne točke samo v ljubljanskih postaji in še to v času, ki je namenjen oddihu.«

Posl. dr. Dobovišek in JRZ

V včerajšnji številki, ko smo navajali slovenske člane sedaj razpuščene narodne skupščine, smo v naglici po pomoti navedli, da je na dr. Mačkovi listi izvoljeni poslanec dr. Dobovišek prešel v JRZ. G. dr. Dobovišek, ki nas je opozoril na to pomoto, pravi o tem:

»Nikdar nisem prešel v JRZ, nikdar vstopil v poslanski klub JRZ, ampak sem bil za časa svojega bivanja v narodni skupščini v opoziciji.«

»Hrvatska straža« o politiki Poljske

Postopanje Poljakov v vprašanju Tješina in njegove okolice je vzbudilo v slovenski javnosti zelo mučne občutke. Njihovo postopanje je naletelo na polno odobravanje samo v zagrebški »Hrvatski straži«, ki trdi, da so čehi falzificirali ljudsko štetje in da je pravilno stališče bivše Avstrije iz leta 1910. Po mnenju »Hrvatske straže« »čehi nimajo prav nobene pravice očitati Poljakom, da niso dobri Slovani. Prav tako je neretna trditev, da drža Poljaki v sklopu svoje države slovenske manjšine, ki imajo svojo državo. Poljaki imajo v svoji državi res nekaj milijonov Ukrajincev, ki žive tudi v Rusiji, o kateri ni mogoče reči, da je slovenska država. Sicer pa se Ukrajincem itak bolje godi na Poljskem, kakor pa v Rusiji.«

Cerkvene zadeve v bivši Avstriji

V nedeljo so prečitali v katoliških cerkvah bivše Avstrije skupno pastirsko pismo avstrijskih škofov. Z ozirom na dejstvo, da je bila odvzeta pravica javnosti vsem katoliškim šolam in da je bila katoliška univerza ukinjena, poudarja pastirsko pismo pravico katoliške cerkve do vzgoje mladine. V enakem smislu je izšel te dni tudi precej ostro pisan članek v vatikanskem glasilu »Osservatore Romano«. V zvezi z revizijo šolstva so nemške oblasti med drugim zasleje v Celovcu prostore tamošnjega bogoslovja. Bogoslovje se bo zato preselilo v samostan Tanzenberg na Koroškem. Pravica javnosti je odvzeta tudi benediktinski gimnaziji v St. Pavlu na Koroškem, kjer je študiralo tudi nekaj slovenskih fantov. Zavod bo od sedaj strogo zasebni učni zavod in njegovi gojenci nimajo pravice polagati izpizov na državnih šolah.

Z odlično oblasti je bila urejena te dni tudi dušno pastirska služba v bolnišnicah. Ako hoče imeti kak bolnik duhovnika, mora to pismeno sporočiti upravi bolnišnice, ki izda dovoljenje za obisk duhovnika, ako izjavi pristojni zdravnik, da ta obisk ne

Borba za Hankov

Boji za posest druge kitajske prestolnice zavzemajo vedno večji obseg — Dve japonski brigadi uničeni

Hankov, 11. okt. AA. (DNB) Glavno poveljstvo kitajskih čet sporoča, da se je kitajskim četam posrečilo uničiti dve japonski brigadi na obali reke Jangce, ki sta pripadali 101. in 106. japonski diviziji. Kitajci so zaplenili veliko vojnega materiala. Japonci so trčili na Kitajce na obronkih hriba Palaj, jugozahodno od Tehana. Kitajci so v veliki premoči obkolili Japonce in jih pobili. S kitajske strani dalje poročajo, da so dosedaj Japonci prišli šele na severni obali Jangceja pred ostrje kitajskih čet v zelo hribovitem ozemlju, ki pomeni zanje obrambno linijo pred Hankovom. Na tem kraju pričakujejo odločilno bitko.

V uradnih japonskih krogih označujejo vesti iz Hankova o uničenju 20.000 Japoncev severozahodno od Tajana kot popolno izmišljotino, vendar pa priznavajo, da se pri Hsinjangu na železniški progi Hankov-Pejping še sedaj bijejo hude borbe. Operacije na vseh drugih bojiščih označujejo japonski vojaški krogi kot zelo zadovoljive za Japonce.

Tokio, 11. okt. AA. (Reuter) Zdi se, da je vest o padcu Hsinjanga prezgodnja. Današnje uradne japonske vesti trdijo, da so se japonske čete približale Hsinjangu z juga ter so zavzele važne utrdbe kitajskih čet na jugovzhodnem delu.

Palestina — ognjišče neprestanih nemirov

Arabi zahtevajo ustavitve naseljevanja židov in ustanovitve arabske narodne vlade v Jeruzalemu

Kairo, 11. oktobra. AA. (DNB) Četudi izjava vlada najstrožje cenzuro vseh vesti, ki prihajajo iz Palestine, se tukaj vendar širijo glasovi, da je bila pretekli teden proglašena v Palestini nova arabska narodna vlada. Isti krogi trdijo, da imajo arabski uporniki v svoji oblasti tri četrtine Palestine, a le ena četrtina se nahaja pod nadzorom angleških oblasti. Arabska narodna vlada razpolaga z organiziranimi četami prostovoljcev, ki jih je okrog 50.000. Vsi so vojaško organizirani ter dobro oboroženi. Ostali neorganizirani Arabci nudijo o priliki krajevnih nerodov zmerom oboroženo pomoč tem vojaškim organizacijam. V raznih krajih so si Arabci uredili posebna vežbališča za svoje upornike.

Jeruzalem, 11. oktobra. AA. Reuter: V zadnjih 24 urah je bilo v Palestini ubitih pet, ranjenih pa šest oseb. V to število ni všteti 15 Arabcev, ki so padli v teku snočnjih borb.

Kairo, 11. oktobra. AA. (Stefani). Arabski medparlamentarni kongres je sklenil ustanoviti stalni odbor s sedežem v Kairu, ki bo imel nalogo, da vzdržuje zveze med islamskimi državami in da proučuje vsa vprašanja, ki so pomembna za življenje in bodočnost islamskih narodov. V odbor so vstopili: za Egipt Aluba paša ter dve drugi politični osebnosti, za ostale islamske zemlje predsedniki narodnih skupščin Iraka, Sirije, Libanona, trije člani islamskega vrhovnega sveta za Palestino, med njimi

Džamil Husein, nečak palestinskega vrhovnega muftije.

Posebni odbor palestinske konference je sprejel resolucijo, ki zahteva med drugim: Naseljevanje židov v Palestino se mora takoj ukiniti, Ustanovi naj se arabska narodna vlada v Jeruzalemu. Palestina bo sklenila zavezniško pogodbo z Londonom, kakor je to storil Irak. Izdati se mora splošna politična amnestija. Zidi, ki sedaj bivajo v Palestini, dobe polne državljske pravice.

Regularne vojaške operacije proti Arabcem

London, 11. oktobra. AA. (Reuter). V ministrstvu za kolonije se je danes nadaljevala razprava o položaju v Palestini. Pričakujejo, da bo visoki komisar odpoval v četrtek v Palestino.

»Times« komentirajo sklep britanske vlade, da pošlje v Palestino nova ojačenja in smatrajo, da bo vodila vlada odsej proti Arabcem regularne vojaške operacije.

Danes so vojaške oblasti arretirale v Haifi in v okraju Samaria nad 50 Arabcev. Ob tej priliki je bil en Arabec ubit. Pri spopadu v bližini Nesciona med teroristi in policijo so bili štirje policisti hudo ranjeni. V Jeruzalemu kakor tudi v severni Palestini je bila izvršena cela vrsta atentatov. Na progi Nablus-Dženin so spet pokvarjene vse telefonske proge.

Obisk belgijskega kralja v Franciji

Bruselj, 11. okt. AA. Kralja Leopolda bodo na njegovem jutrnjem potovanju v Pariz spremljali kraljica mati Elizabeta, mlajši brat grof Flandrijski in predsednik belgijske vlade Spaak. Kralj se bo že zvečer vrnil v Bruselj. V uradnih krogih pravijo, da to potovanje njima nobenega uradnega značaja, pač pa potuje kralj v Pariz, da se udeležijo odkritja spomenika pokojnemu kralju Albertu, svojemu očetu.

Otvoritev italijanske fašistične zbornice

Rim, 11. okt. w. Svečana otvoritev nove zbornice fašjev in korporacij bo 23. marca 1939. ob obletnici ustanovitve fašistične stranke. Prvo zasedanje bo otvoril italijanski kralj s prestolnim govorom, v katerem bo očrtal zakonodajno delo zbornice in senata ter obenem podal smernice o nalogah finančnih in zakonodajnih odborov.

Potres v veliki daljavi

Milan, 11. okt. w. Potresomerna postaja v Florenci je sredi ob 20.03 zabeležila močan potres v oddaljenosti kakih 9000 km.

Samomor uglednega praškega novinarja

Praga, 11. okt. br. Glavni urednik lista »Prager Tagblatt« dr. Rudolf Thomas in njegova žena sta sinoči izvršila samomor. Zastrupila sta se s luminalom. V brezupnem stanju so oba prepeljali v bolnišnico, kjer sta danes popoldne oba podlegla. Zapustila sta daljše poslovilno pismo, čegar vsebina pa še ni bila objavljena.

bo ogrožal uspeha zdravljenja. Brez dovoljenja pa duhovniki ne glede na vero ne smejo obiskovati bolnikov v svojstvu dušnega pastirja.

Afriški kongres v Rimu

Italijanska akademija znanosti priredi vsako leto v Rimu mednarodni kongres, ki je znan pod imenom »Kongres Volta«. Vsako leto je posvečen kakemu drugemu perečemu problemu, letošnji afriški kongres bo bil povabljeni znanstveni poznavalci in raziskovalci Afrike iz vseh držav sveta in z vseh področij znanstvenega udejstvovanja. Na dnevnem redu so poleg drugih tudi naslednje točke:

1. problem aklimatizacije evropskih ras v tropičnih afriških predelih;
2. vpliv evropske civilizacije na domače prebivalstvo;
3. problem razširjanja krščanskih ver med domačim prebivalstvom;
4. socialna politika med domačimi in sodelovanje z njimi;
5. oblike mednarodnega gospodarskega sodelovanja za izkoriščanje Afrike;
6. prometne zveze;
7. razlogi, ki narekujejo evropsko solidarnost v pogledu obrambe evropske civilizacije v Afriki.

Kongres vodi predsednik italijanskega senata Federzoni. V večjem številu so zastopani zlasti francoski, nemški in angleški afrikologi. Prvi govornik o problemu sedanega stanja afriških študijev je bil francoski akademik Louis Bertrand, ki je govoril o »latinski Afriki«.

Amerika in zapletljaji v Evropi

New York, 11. okt. br. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu William S. Ear je podal davi novinarjem daljšo izjavo o stališču Amerike glede na razvoj mednarodnega položaja v Evropi. Poudaril je, da ne mara dati nikake posebne izjave o spremembah, ki so bile v Evropi, toda Američani morajo slika svirna dejstva presojati, realno in pogumno. Vojna je bila z monakovskim sporazumom preprečena, spor pa niso bili definitivno likvidirani. Kriza 8. ni dosegla svojega vrhunca. Sedaj se morajo odločiti tudi Američani. Amerika sicer ne bo zapletena v vojno, ki bi nastala v Evropi, toda občutla bi vse njene gospodarske posledice. Amerika mora zato poskrbeti za življenje sedanjih in bodočih generacij v Zedinjenih državah. Zato potrebuje trdno in odločno vodstvo, ki bo znalo zastaviti vse svoje sile za obnovo miru, ki pa ne bo nikoli glonel na orožju, nego na zakonitosti, pravičnosti, in osebni svobodi. Le tak svetovni sistem je trajno mogoč. Če hoče Amerika služiti svetovnemu miru, mora predvsem v svojih deželah ohraniti in ojačati načela svobode.

Povratek ministrov Letice in Magaraševića

Beograd, 11. oktobra. AA. Z jutranjim brzim vlakom sta iz Zagreba dopotovala ministra Dušan Letice in Dimitrije Magarašević v spremstvu svojih šefov kabineta. Ministra sta bila prisostvovala sejami banovskega odbora JRZ v Zagrebu.

Iz državne službe

Premišljena sta strok. učitelji J. Čop in klasične gimn. na I. real. gimn. v Ljubljani, prof. Kletlija Pavlič iz realne gimn. v Kranju na III. realno gimn. v Ljubljani. Za predsednika stalne komisije za profesorske izpite v Ljubljani je bil za čas od 1. oktobra 1938 do 31. septembra 1941. imenovan univ. prof. dr. Rihard Zupanič v Ljubljani.

Upokojen je inspektor direkcije državnih železnic v Ljubljani Anton Bajc. Imenovana sta za primarija bolnišnice za duševne in živčne bolezni v Vrhuča dr. Franc Pestotnik, primarij dr. bolnišnice za duševne bolezni v Novem Celju, za upravnega uradnika državne bolnišnice za duševne bolezni v Ljubljani-Studenec pa Josip Sajer, upravni uradnik državnega zdravilišča v Topolšici.

Pomočnik bana moravske banovine

Beograd, 11. okt. p. Za pomočnika bana moravske banovine je imenovan banovinski inspektor Arsa Petrović.

Kongres jug.-bolg. lig v Splitu

Split, 11. okt. o. Zveza jugoslovansko-bolgarskih lig bo imela v Splitu dne 23. in 24. t. m. svoj kongres. Na kongresu bo prislo poleg jugoslovanskih okrog 60 delegatov iz Bolgarije.

Vremenska napoved

Zagrebška: V splošnem vedro, višje temperature in vetrovno vreme. Dunajska: Sprva še oblačno in hladno, pozneje se bo polagoma zopet zjasnilo.

TOMBOLA V KRANJU

nepreklicno in ob vsakem vremenu 16. X. ob 2. pop.

DVA AVTOMOBILA
DVE MOTORNI KOLESI

KUPITE TABLICE DO SOBOTE PO DIN 5.—; V NEDELJO SO PO DIN 6.—

Domače vesti

* Slovesen prenos kosti ruskih ujetnikov s Hrúšice na Jesenice. V nedeljo 23. t. m. bodo slovesno preneseni zemeljski ostanek devetih ruskih vojakov, ujetnikov, ki so umrli med vojno v ujetniškem taborišču na Hrúšici, na jeseniško pokopališče, kjer jih bodo položili v kaplo, sezidano v spomin vojnim žrtvam. Molitve bo opravil pravoslavni protijerej iz Ljubljane in slovesnosti bodo prisostvovali številni zastopniki Ruske Matice.

* Prijatelj slavnega polkovnika Lawrencea obišče Jugoslavijo. Včeraj je prišel v naše kraje sir Ronald Storrs, eden izmed znamenitih angleških pionirjev. Bil je guverner Jeruzalema, Severne Rodezije, Cipra in drugih britanskih kolonij na Vzhodu. Angleži ga smatrajo za dobrega poznavalca Orienta in njegovih skrivnosti. Odlidni gost bo predaval v Zagrebu in Beogradu o svojem slavnem prijatelju polkovniku Lawrenceu.

Da!

čas je

za zimske suknje:

cenejše Din 120.— do 170.—
shetland Din 200.— do 270.—
cromby Din 300.— do 330.—

MANUFATURA

SOUVAN

F. KS.

MESTNI TRG 24

* Novi grobovi. V Trzinu na Gorenjskem so v ponedeljek spremenili k večjemu počitku gospo Lucijo Ječetovo, soprogo znanega industrijca in posestnika. Pokojnica je bila iz ugledne Globočnikove družine, svojemu soprogu Antonu vrnoma družica, trem hčerkam najplemenitejša mati, delavstvu podjetja vorna gospodinja. Njen pogreb je pričel iskreno obžalovanje, da je usoda prerano iztrgala iz življenja blago gospodinjino in mater. — Juvancičeva družina na Zidanem mostu je izgubila ljubljeno hčerko Milico. V nedeljo popoldne so jo pokopali na farnem pokopališču v Radečah. — Na Proseku je po daljšem bolehanju umrl g. Franjo Ukmar. Zapuščil je vdovo, sina, hčerko in širok krog sorodnikov. — V Ljubljani je umrla gospa Antonija Petrovičeva, za katero žaluje sin inž. Srečko s širšim krogom sorodnikov. K večnemu počitku so jo spremili včeraj popoldne. — V ljubljanski bolnišnici je umrl član opernega zbora g. Zorko Bekš. Pri ljubljani pevec, ki je bil v Ljubljani splošno znan, bo danes ob 15. nastopil svoje poslednje romanje k Sv. Križu. — V Gornji Radgani je umrl v 60. letu g. Hugon Zofter, posestnik in trgovec. K večnemu počitku ga bodo spremili danes ob pol 16. — V Zgornji je umrl posestnik g. Ivan Guštin. Pokopali ga bodo danes ob 17. — Pokojnim blag spomin. žalujotim naše iskreno sožalje!

Pri lenivem črevesju in slabem žledu z nerazpoloženjem za slab zaradi zapake naj se uporablja že oddavna poznana naravna »Franz-Josefova« grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je »Franz-Josefova« grenčica zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v rutu izčisti s kakim salinskim sredstvom za izboljšanje.

Ozi. rez. 5. str. 15. 485-35

* Z gromom je padel na nož. V vasi Gradanovcih v samskem srežu je našel na lastnem nožu smrt 9-letni Ljubomir Milčević. Igral se je s starejšim bratom Mirkom. Naenkrat sta se sprla in Ljubomir je zbežal z nožem v roki čez plot. Po nesreči pa je padel na nož se mu je zaril v grlo. Preden ga je Mirko dohitel, je Ljubomir že izkrevljal in izdihnil.

* Žrtve brezvestnosti ljubimca. V bolnišnici v Mostarju je izdihnila Ksenija Tudorovičeva iz vasi Čelebičev. Vzdrževala je slike z nekim moškim. Bila je v blagoslovljenem stanju in bi morala že v kratkem poroditi. Našli so jo osemkrat zabodeno. Ljubimca so takoj po njeni smrti aretirali.

* Izprazni je blagajno in znorel v strahu pred kaznijo. Poročali smo, da je 28-letni delavec Vojislav Litrič letos v noči pred 1. aprilom vplnil v blagajno Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Beogradu ter odnesel 27.000 din v gotovini in 6 dinov vojne škode v nominalnem znesku 14.000 din. Kmalu so ga prijeli in je bila proti njemu uvedena sodna preiskava. Vojislav Litrič pa se je tako bal kazni, da je v ponedeljek začel pri vstopu v sodno dvorano besneti in so ga morali oddati v umobolnico.

* O zgodovinskem razvoju pouka gluhonemih bo danes ob 19.30 predaval v radiu na nacionalni uri strokovni učitelj g. Rudolf Dostal.

* Večerni trgovski tečaj pri »Christofom učnem zavodu«, Ljubljana, Domobranska 15. Prijave se sprejemajo še vsa ta teden. (Tečaj za knjigovodstvo, obrtno-trgovsko računstvo, korespondenco, pisarska dela, nemščino, stenografijo, stroje-pis itd.). Dovoljen je obisk posameznih predmetov. Prospekti na razpolago.

* Nenadna smrt na asiji borizancev. V Beogradu je v ponedeljek popoldne na seji borznega razsodišča nenadno umrl znan beograjski gospodarstvenik Milan Najdanović. Bolehal je dalje časa na srcu in je v kratkih minutah podlegel.

* Moč cigankin očel. Iz Daruvara poročajo, da je neka stara ciganka v vasi Siraču hipnotizirala kmetico Katico Biljanovo in njeno snaho Marico. Prišla je k hiši prosit kruha in je ponujala stari kmetici svoje padarsko znanje. Kmalu je dobila obe kmetici v oblast. Zavezala jima je vrečo na glavo, potem je po hiši pobrala, kar se je le izplačalo. Naposled je pobegnila proti Daruvaru. Katica in Marica sta se po daljšem času zbudili iz hipnoze in se ne spominjata, kaj vse je ciganka počela z njima. Staro ciganko je policija naslednji dan vlovila v Daruvaru.

Filmski dokument današnje dobe: iz življenja malih in ponižanih ljudi!
v gl. vl. GLADYS GEORGE — 2 žurnala! **DRUGA MATI**
KINO MATICA 21-24. Ob 16., 19. in 21. uri.

* Smrt po veseljem izletu. V Zagrebu se ob sobotah in nedeljah večkrat zgodi nesreče veselih izletnikov. V nedeljo je 37-letni delavec Stefan Böhm zbral družbo svojih prijateljev in deket in so se odpravili v Dubravo, kjer so se do večera temeljito zabavali in napili. Ko so se vračali v mesto, so seveda hodili po vsej cesti. Avtomobilist Vid Sever jim je dolgo dajal signale, toda pijanci se za avto niso dosti brigali. V poslednjem trenutku je hotel Böhm odskočiti s ceste, toda avto ga je zadel s prednjim delom in ga vrzel kakih 8 m daleč. Böhm je obležal na robu ceste z razbito lobanjo. Tudi potniki v Severjevem avtomobilu, ki jih je bilo pet, so dobili več ali manj hude poškodbe.

* Žrtve družinske zarote. V Rudah pri Samoboru so našli v spalnici obeseneega preužitkarja Jurija Dobrotnika. Preiskava je dognala, da stari Dobrotnik ni izvršil samomora, marveč da je postal žrtev družinske zarote. Žena ga je mrzila in se je moral stavek večkrat potepati okrog. V petek zvečer je stara Petronila nagovorila svojega 33letnega sina Alojza in snaho, da sta starca neumiljeno pretepla, nato pa pol mrtvega obesila. Stari siromak je ob udarich prosil s'na, naj mu prizanaša, toda zaman. Orožniki so morilec kmalu razkrinkali. Ko so prijeli staro Petronilo, je brž začela priznavati, češ: »Zakaj ženate mene, sina in snaho pa pustite doma!« Takoj nato je sledilo priznanje vseh treh. Ljudstvo je silno ogorčeno nad zločinci.

KINO SLOGA, tel 27-30 predvaja ob danes dalje odlično delo francoske filmske produkcije **KRIVEC**
kom podana pretresljiva usoda otroka, ki ga mora lastni oči obtožiti zločina po svoji lastni krivdi.

* Dve zastupljivejši mož obsojeni. Pred velikim senatom v Beli Cerki v Vojvodini sta se morali zagovarjati 37-letna Rozalija Feharjeva in 46-letna Roza Burrova. Zastupili sta vsaka svojega moža. Od 42-letne Darine Novakovičeve sta dobili otrovni napoj in po trikrat sta ga izročili vsaka. svojemu možu. Kmalu nato sta oba krepka moža izdihnila. Mladi vdovi sta brž zaziveli svobodno življenje. Feharjeva je odšla k svojemu ljubimcu, Roza Burrova pa si je navzlic precejšnjim letom dobila 17letnega ljubeka. Toda njune svobode je bilo kmalu konec. Bila sta zdaj obsojeni vsaka na 16 let robije, Darinka Novakovičeva pa je bila oproščena.

* Zapora na gorenjski cesti. Nova državna cesta št. 2. Labore — Kranj bo od 17. t. m. naprej zaradi polaganja kock do nadaljnjega zaprta za ves promet z vozili.

* Učiteljskim maturantom letnika 1884. Ivan Hönigmann, upokojeni šolski upravitelj v Poljčanah, prosi, naj se oglasio abiturienti moškega učiteljskega v Ljubljani, ki so maturirali leta 1884. Kolikor vas še je, zglasite se vsi tovariši, ki vas najsrčneje vabi, da se zglasite še ta teden pri njem.

* Navodila udeležencem kranjske tombole. Tombola bo v nedeljo, 16. oktobra — točno ob 14. uri. Igralo se bo ob vsakem vremenu. Letos bo organizirana prireditev tako, da se bodo prenašale z ojačevalcem vse napovedi z odra do bližnje hotela »Stare pošte«. Vsakemu posetniku tombole bo povsod zagotovljen jasek in razločen sprejem. Do glavnega odra bodo vodili trije prehodni — dostopni in predhodni — v s čas igre. Tudi rediteljska služba bo preskrbljena v takem obsegu, da se lahko zagotovi vsem udeležencem udoben prostor. Z razširitvijo igralnega prostora je podana možnost, da se bo vršila prireditvi tudi v primeru deževnega vremena. V bližini hotela »Stare pošte« bo postavljen pomožni oder, ki bo v telefonni zvezi z glavnim odrom. Zato se igralcem na tem prostoru ni treba bati, da jih bo komisija prezrla med igro. Polg table na glavnem odru bo nameščenih še 8 pomožnih tabel, ki bodo omogočile kontrolo izžrebranih števk. Vstopno apelira na vse posetnike, da ne silijo v bližino glavnega odra, ker povzročajo s tem le nepotrebno gnečo. Dostop s kolesi v igralni prostor ne bo dovoljen. Za nje bodo pripravljena shrambišča v gostilnah izven igrišča in drugod ter bodo primerno označena. Došli avtobus, bodo parki-

raši za Narodnim domom. Zemeljska direkcija bo skrbela za udoben prevoz ter ojačila vse dopoldanske vlake; po potrebi bodo organizirani tudi posebni vlaki, ki bodo vozili kot drugi del rednih vlakov. Za okrepčila na igralnem prostoru bodo skrbeli gostilničarji. Ponovno opozarjamo, da je pričetek tombole točno ob 14. uri, zaključni pa se pred 17. uro tako, da imajo udeleženci najugodnejše zveze proti Mariboru, Zagrebu, Raketu, Novemu mestu, Karlovcu, Kočevju, Vrhniki in Kamniku.

* Zahvala. Vsem, ki so se me spomnili ob priliki mojega srečanja z Abrahamom, pošiljam po tej poti iskreno zahvalo! — Dr. Fran Kolterer, kopališki zdravnik v Rogaski Slatini.

Iz Ljubliane

u— Mednarodna mladinska zaščitna razstava, ki se je priredila ob priliki II. balkanskega kongresa za zaščito otrok in mladine, je podaljšana do 25. t. m. in nudi toliko bogatega gradiva za vse one, ki se zanimajo za varstvo otrok, da bi si jo moral v izpopolnitev svojega dela na vsak način ogledati. Podpisana Unija za zaščito dece v Ljubljani se obrača s prošnjo na vse one občine, javne in privatne korporacije, ki delujejo na mladinsko zaščitnem področju, da pošljejo na ogled razstave svojega zastopnika. Voznja je v zvezi z ogledom obrtne razstave, ki je tudi v prostorih vselejane, polovljena.

u— Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev objavlja: O proboju sokolske fronte bo predaval komandant 39. pešpolka in Celju g. polkovnik Dragoljub Mihajlovič v veliki dvorani »Zvezde« v četrtek 15. t. m. ob 20. Predavanje priredi v okviru proslave 20letnice Jugoslavije sreska organizacija vojnih dobrovoljcev. Vstopnine ni. Bratje in naraščaj, sestre! Udeležite se tega zanimivega predavanja v velikem številu.

u— Zveza gospodinj naznanja, da grozdja ne bo več, ker je prezrelo in za prevoz ni primerno.

u— Posnetki v naravnih barvah se v turistični propagandi vedno bolj uporabljajo. Dr. Konstantin Kostić iz New Yorka bo v četrtek 13. t. m. ob 20. v franciskanski dvorani pokazal svoje najboljše posnetke iz štirih kontinentov. Predavanje bo pod okriljem Zveze za tujski promet, kjer je tudi predprodaja vstopnic.

VSEJ JUGOSLOVANSKI JAVNOSTI!

Vabimo vso našo javnost, v prvem redu našo mladino, da se tega poučnega predavanja polnoštevilno udeleži. Predaval bo komandant 39. pešpolka iz Celja, generalštabni polkovnik gospod Dragoljub Mihajlovič. Vstopnine se ne bo pobirala.

»PROBOJ SOLUNSKJE FRONTE LETA 1918.«

V ciklu svojih spominskih proslav 20-letnice ustvarjanja naše Jugoslavije priredi podpisana organizacija jutri, dne 13. oktobra, ob 20. uri v veliki dvorani »Zvezde« predavanje:

Sreska organizacija Saveza ratnih dobrovoljca kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

u— JNAK »Edinstvo« poziva svoje člane, da se udeležijo danes ob 20. plenuma izvršnih članov. — Odbor vabi člane na predavanje o proboju solunske fronte, ki ga priredijo vojni dobrovoljci 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani »Zvezde«.

u— O službenih razmerah gospodinj-skih pomočnic v Angliji bo v nedeljo 16. t. m. ob 17. uri v našem nedeljskem shajališču v Copovi ulici 3 predaval ga. Pavla Hočevarjeva. Vabimo k predavanju vsa dekleta, posebno one, ki se za to vprašanje zanimajo ali si žele iti v Anglijo v službo.

u— Matično društvo Kola Jugosl. sester v Ljubljani, objavlja, da bo poklonitev na grobu blagopokojne predsednice gospe Franje Tavčarjeve na Visokem v nedeljo 16. t. m., — ne 17. t. m. kakor je bilo večeraj pomotoma navedeno v »Jutru«. Prijave do 13. t. m. v pisarni KJS, Cesta 29. oktobra.

u— Objava »Prirodoslovnega društva« v Ljubljani. Odbor je na svoji seji 7. t. m. sklenil, da odobri vsakemu dosedanjemu naročniku »Proteusa« 50 din, ako ta pridobi dva nova stalna naročnika. Odobrenih 50 din se bo porabilo v kritje naročnikove obveze za »Proteusa« že v tekočem letu, ako naročnine še ni poravnal, odnosno bo brezplačno prejel prihodnji letnik. Poslužite se naročnic, ki so priložene posameznim številkam »Proteusa«! Prejšnji 4 let, niki »Proteusa« se dobijo vezani po 75 din pri »Prirodoslovnem društvu« v Ljubljani, Beethovnova ulica 2. Člarnarina znanša 20 din letno. Pristopajte!

u— Iz pisarne CMD. Ker je predavanje g. polkovnika Dragoljuba Mihajloviča o proboju solunske fronte namenjeno proslavi 20letnice obstoja Jugoslavije in našega osvobodjenja, vabi vodstvo Društva sv. Cirila in Metoda članstvo ljubljanskih podružnic na obilno udeležbo. — Proslavo 20 letnice obstoja Jugoslavije priredi podružnica CMD v Šiški v soboto 15. t. m. ob 20. pri Keršiču s primernim zabavnim programom. Za dobro postrežbo po dnevnih cenah jamči gostilničarica gospa Osetova. Vabljeni vsi!

u— Šentjakobčani otvorijo letošnje sezono s Kraigherjevo »Školjko«, katero so že pred desetimi leti uprizorili z lepim uspehom in jo ponovili več kot desetkrat. Pepino bo igrala ga. E. Wischer Petrovičeva, Olga ga. Pugnjeva, Strelovska ga. Bučarjeva, Maska g. Hanžič, Tonina g. Košak, dr. Lubina g. Gnidovec, dr. Podoba g. Weber. Opozorjamo že sedaj na odprto predstavo.

u— Invalidi, vabljeni ste k predavanju o proboju solunske fronte, katero priredi sreska organizacija zveze vojnih dobrovoljcev 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani Kazine. Pridite polnoštevilno! Oblastni odbor.

SAMO SE DANES IN JUTRI! Krasno filmsko delo, vredno, da si ga VSAKDO OGLEDA!
Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

Domovina

ZARAH LEANDER
KINO UNION
Tel. 22-21

u— Trboveljski slavski so koncertirali v minulih dneh v Bolgariji. Naši dnevniki so že prinesli poročila, kako navdušeno so bili sprejeti mladi slovenski pevci v bolgarski prestolnici in s kako odličnim uspehom so izvajali razne zborovske skladbe za mladinski zbor na teh koncertih. Trboveljski slavski bodo koncertirali v Ljubljani v ponedeljek 17. t. m. ob 20. v veliki Filharmonični dvorani. Zborovodja Avgust Suligoj je za ta koncert pripravil poseben spored, ki nam pokaže razvoj slovenske zborovske literature za mladinski zbor od prvata dalje. Na sporedu bodo zastopniki najrazličnejši slovenski skladatelji z najbolj značilnimi svojimi deli. Zato bo ta koncert zanimiv po sestavi sporeda, kakor tudi po izvedbi, saj se nam bo predstavil skoraj popolnoma nov zbor Trboveljskih slavcov. Zbor je pomlajen, skoro 2/3 je novih pevcev in pevk z izvrstnimi glasovi, ki jih je mojstrsko naštviral g. Suligoj. Natančni spored priobčimo, prodaja vstopnic je vse te dni v knjigarni Glasbene Matice.

u— Akademski krajevni odbor Jadranske straže poziva članstvo, naj poravnava članarino zaradi ugodnosti pri plesnih vajah in bližnjega obnega zbora in sicer v četrtek in petek 13. in 14. t. m. ob 17. do 18. ure, v torek 18. t. m. ob 18. do 19. in sredo 19. t. m. ob 17. do 18. v vraterjevi loži univerze.

u— Jadranska straža. Krajevni odbor Ljubljana, obvešča članstvo, da priredi Sreska organizacija ratnih dobrovoljca v Ljubljani dne 13. t. m. v veliki dvorani »Zvezde« v proslavo 20 letnice preboja solunske fronte javno predavanje o tem velevažnem momentu za naše osvobodjenje in zedinjenje. Predaval bo komandant 39. pešpolka in Celju g. polkovnik Mihajlovič. Krajevni odbor vabi članstvo, da se tega velevažnega predavanja v čim večjem številu udeleži. Vstopnine ni.

u— Emonska cesta bo na križišču Askerčeve in Čojčeve ceste razširjena. Z očitovitvijo Askerčeve ceste je tudi sprednji vrt bivše Derendove hiše, sedaj lasti veletrgovca Ivana Jelčina, moral pasti. Z lanske leto ob podaljšanju Askerčeve ceste, ko so podrl nizko hišico št. 6, je postalo aktu ino tudi vprašanje Jelčinovega vrta, precej širšega in v prometno omrežje ondotnega okoliša. Vse leto je ostal vrtni kompleks neizravn. Zdaj pa urejajo vrtni prostor pred Jelčinovo hišo in kopijejo temelje za ograjo. Kakor čujemo, je mestna občina ljubljanska odkupila polovico vrta zaradi razširjenja Emonske ceste.

u— Tablice za tombolo v Kranju ima v predprodaji, tvrdka A. Gorec, Tyrseva cesta. V Ljubljani kupljena tablica bo imela še posebno ugodnost, o kateri se prepričajte v izložbenem oknu pri A. Gorcu.

Iz Maribora

a— Propagandno streljanje za državne tekme v lovskem streljanju priredi Lovsko društvo v Mariboru ob priliki letošnje glavne skupščine lovskih združenj, ki bo v Mariboru. 15. t. m. popoldne in 16. t. m. ves dan bodo na vojaškem strelišču v Radvanju strelske tekme.

a— Povožena. 18letni viničarjev sin Rudolf Rokavec in 15letni Bogomil Vavpotič iz Poličke vrha sta povozila na banovinski cesti Jarenina—št. 11j posestnico Marijo Bračko iz Jakobškega dola, ki je obležala na cesti s težkimi notranjimi poškodbami. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

a— To pot uspeha licitacija. V prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva za Maribor II. levi breg, je bila v torek dopoldne javna pisarna licitacija za gradnjo cestišča iz malih kock na državni cesti Maribor—Pesnica, in sicer od kilometra 138.040 do 141.763. Prva licitacija je bila pred 6 tedni in ni uspela, ker ni bilo nobenega ponudnika. Za drugo licitacijo je bilo dovolj zanimanja in so položili pri davnji upravi v Mariboru trije ponudniki kavcijo v znesku 250.000 din. Licitacije so se udeležile tvrdke Adolf in Ernest Ehrlich iz Zagreba, inž. Bezić iz Zagreba in mariborska tvrdka Nassimbeni. Najnižji ponudnik je bila tvrdka Adolf in Ernest Ehrlich, ki je na odobreni proračun 4.538.243 din in 40 par ponudila pol odstotka popusta. Tehnični razdelek je efekt te licitacije sporočil v Beograd, kjer bodo zdaj odločili, kdo naj ceno tlakuje in kdaj.

a— Trije novi mestni svetniki. Namesto umrlih mestnih svetnikov Josipa Oslaka, Ivana Klančnika in bivšega hotelirja Franca Zemljaka, ki je svojčasno zaradi preselitve odložil svoj mandat v občinskem svetu, je imenovala kr. banska uprava tri nove občinske svetnike za Maribor in sicer ravnatelja »Putnika« Josipa Loosa, restavraterja Alojzija Senico in ravnatelja mariborske podružnice »Karitas«, Antona Kovatiča.

a— Za povzdigo jahalnega sporta. Navzlic raznim poskusom se jahalni sport v Mariboru ne more razviti, kakor bi bilo želeli. Da se primerno uveljavi tudi jahalni sport, saj je v mariborski okolici najugodnejši teren za jahanje, se zbera danes ob 20. pri Novem svetu vsi ljubitelji jahalnega sporta v Mariboru, da se pogovorijo o tem, kako popularizirati ta plemeniti sport. Pridelo lahko tudi začetniki in začetnice.

a— Gledališke novice. Gledališka uprava opozarja abonente reda B, da je v četrtek 13. t. m. za nje določena vpriizoritev izvršno uspele Shakespearejeve komedije »Kar hčete«. — Suppejeva opereta »Boccacio« je ne samo med najuspešnejšimi Suppejevimi operetami, ampak tudi med najboljimi klasičnimi operetami. Silno pestro dejanje je vzelo iz življenja 14. stol. v Florenci. »Boccacio« je stalen in priljubljen gost na repertoarju vseh velikih gledališč. Za Maribor pa bo še posebej zanimiv, ker nastopi tokrat v glasovni vlogi mesto ženske moški novi tenor Manoševski, prvič na našem odru.

a— Izreden blagoslov v naših gorah. Posestnik Alojzij Zver od Sv. Jakoba v Slovenskih gorah je dobil pri letošnji trgatvi grozd-velikan v neverjetni težini 1 kg 75 dkg, dočim je tehtal drugi takšen velikan 1 kg 20 dkg. To so le »vzorci« že sedaj zrelega grozdja, dočim se čuvajo drugi »velikani« poznejših sort do dozorenja ob prazniku Sv. Terezije.

a— V neki tvornici v Melju se je sesula iz kotla žerjavica na 26-letnega pomožnega delavca Kraljeviča Marka s Pobrežja. S hudimi opeklinami po prsni in na glavi so ga prepeljali v bolnišnico. — V Melju je 19-letni mehanik Slavko Tomažič montiral novo pnevmatiko. Pri tem je del okvirja tako premaknil, da mu je obroč odskočil z viso silo v obraz, mu zlomil nos in presekal spodnjo čeljust. Tudi ta se je moral zateči v bolnico.

a— Damska zapestna ura je izginila za časa groznega tedna ravnateljici »Vesne« ge. Mariji Rapočevi. Zapestna ura je vredna okoli 2000 dinarjev. Tatvine je osumljen neki rdečelasi mož, ki se je sumljivo sukal okoli skladišča na Rotovškem trgu in v ugodnem trenutku izmaknil z mize dragoceno ura.

a— Vlom v Delavsko pekarno. V noči na torek so se splazili v prodajalno Delavske pekarne na Tržaški cesti še neugotovljeni storilci, ki niso imeli preveč sreče. Našli so komaj 60 din gotovine in večjo količino čokolade. Policija išče vlomilce.

a— Vse krađe. V Turnerjevi ulici 4 se je oglasil možanec mlajših let in se pri prof. Gabrielju Majnu izdal za kontrolorja mestnega električnega podjetja. Ko je ta »kontrolor« odšel, pa je prof. Majcen opazil, da so obenem z njim izginili tudi nabočniki v vrednosti 120 d'm. Iz dvorane trgovskega potnika Edvarda Kokovnika v Cvetlični ulici 35 pa je izginilo 12 kg bakrene žice v vrednosti 270 dinarjev. Učitelju Adolfu Sokolu iz Hrastnika pri Limbušu so na Rotovškem trgu odpeljali kolo evidenčne številke 124.803 v vrednosti 1500 din. Izpred neke gostilne v Tatentbachovi ulici so ukradli kolo delavcu Antonu Pečniku iz Ruš. Kolo ima evidenčno številko 130.149 in je vredno 1500 dinarjev.

a— Nevaren vlomilec za zapahi. Mariborska policija je včeraj aretirala v grajski starinari v Vetrinski ulici 23-letnega brezposelnega pekarskega pomočnika Jakobca Fiserja, ki je brez stalnega bivališča in se je klatil po Mariboru in okolici. Pred dnevi je omenjeni starinar prodal hubertus plašč sumljivega izvora, ki ga je naslednjega dne neki Klančnik iz Studencev spoznal za svojega. Ko se je včeraj popoldne ponovno javil Fiser v starinari, je njen lastnik Lukežič obvestil stražnika, ki je Fiserja prepeljal na policijo. V policijskih knjigah so imeli zabeleženih več sličnih primerov, med drugim tudi prodajo zimske suknje v starinari na Pobreški cesti, kjer se je bil Fiser predstavil pod drugim imenom. Ker je bilo v zadnjem času izvršenih več vlomov in tatvin, in so v nekaterih primerih pri soočenju spoznali Fiserja za krivca, je nedvomno, da je bil vlomilec, ki je član zloglasne Pintaričeve vlomilske družbe, zadnje čase pridno na delu. Šele nedavno je prišel iz zaporov, kjer je presedel daljšo kazen. Po zaslišanju bo oddan v sodne zapore.

Iz Celja

e— Kmetsko nadaljevalna šola. Vpisovanje je do sobote vsako dopoldne v pisarni II. drz. deške narodne šole. Kmet-ski fantje, vpisuje se v to šolo, ki ima namen, da v Vas vzbuja in utrjuje ljubezen do kmetijske preprostosti, do kmetijskega dela in do kmetijske zemlje ter vas navaja k nadaljnji splošni in strokovni izobrazbi. Pouk bo samo, če se bo prijavilo dovolj fantov za obiskovanje te šole.

Priznana, dobro varažinsko glavno zelje, dobite najcenejše pri Kmetijski družbi, Celje.

e— Velika narodna kmetijsko mladinska manifestacija v Celju sklicana za nedeljo 16. oktobra je odgovorena.

e— Ursula Sejem. V petek 21. t. m. bo v Celju samo kramarski sejem. Živinskiga in svinskega sejma ne bo zaradi slinavke in parkietve, ki se je pojavila v celjskem in laškem srežu.

e— Nesreča na svatbi. V soboto je bil 27-letni mesarski pomočnik Friderik Jančič iz Rogatca na neki svatbi. Ko je tam zaklal svinjo in jo razrezoval, mu je nož zirknil in se mu zasadil v levo stran prsi nad srcem. Hudo poškodovanega Jančiča so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Kino Union. Danes »BORBA ZA DETE« (Lil Dagover, Willy Fritsch).

e— Zaradi pojave slinavke in parkietve, ke v celjskem in laškem srežu in zaradi suma, da so gonili okuženo svinjo tudi po mestnem območju, je odredilo mestno poglavarstvo: živinski in svinski sejem, so do preklica ne vršijo. Vsako obolenje za slinavko in parkietvo, kakor tudi sum obolenja mora lastnik živali nemudoma prijaviti veterinarskemu oddelku mestnega poglavarstva. Licenciranje bikov, ki je bilo določeno za 13. t. m., je odloženo za nedoločen čas. Prepovedan je vsak svobodni promet z živimi parkietarji. Potni listi se bodo izdajali za parkietarje le zaradi neodložljivega klanja. Dovoljenje je za odpremo parkietarjev z mestnega področja za rejo in klanje izdaja banska uprava, veterinarski odsek, samo v nujnih primerih. Dvori, v katere se vračajo osebe iz Nemčije in Francije ali iz okuženih krajev naše države, se proglasi za sumljive. Take osebe se morajo takoj prijaviti mestnemu poglavarstvu zaradi razkuženja. Oglednik živine pa mora pregledati v teh dvorcih parkietarje vsak drugi dan skozi 14 dni ter vsak najmanjši sum javiti mestnemu poglavarstvu. Uvoz nekvalitetnega mleka in mlečnih proizvodov ter sene, gnoja in splotih vseh predmetov, s katerimi bi se mogla slinavka in parkietve prenesti, je iz Hram v občini Veliki Pirešci, s Klanca v občini Dobri in iz Lahomna v občini Laškem strogo prepovedan. — Ta razglas je bil na mesto, občini podpisane in izdan že 7. t. m., dostavljen pa nam je bil šele včeraj, čeprav gre za zelo važno in muno zadevo!

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana II. vabi svoje članstvo na redno glavno skupščino, ki bo v soboto 15. t. m. ob pol 20. v društveni prostorih na I. državni realni gimnaziji v Vegovi ulici. Pridite polnoštevilno! Zdravje!

Gospodarstvo

Kaj je izgubila češkoslovaška

Z odepitvijo sudetsko-nemških krajev in njihove priključitve k Nemčiji, kakor tudi z odepitvijo tešinskega ozemlja in z eventualno odepitvijo onega slovaškega ozemlja, kjer so Madžari v večini, se bo gospodarska struktura Češkoslovaške bistveno spremenila. Čeprav ne drži, da bo okrnjena Češkoslovaška izgubila značaj industrijske države, vendar bo izgubila precejšen del svoje industrije. Po najnovejših podatkih, ki pa še vedno niso docela točni, bo znašala izguba Češkoslovaške: v industriji premoga 51% (po številu zaposlenih delavcev v tej industriji celo 64%), v železarski industriji 39% (po številu zaposlenih delavcev 21%), v tekstilni industriji 49% (53%), v oblačilni industriji 25% (22%), v steklarski industriji 55% (63%), v ostali keramični industriji 73% (64%), v industriji bakra 30% (26%), v papirni industriji 37% (21%) in v kemični industriji 35%.

Čeprav so sudetsko-nemški kraji agrarno pasivni bo Češkoslovaška zaradi njihove odepitve izgubila 20% z žitom posejane in s krompirjem posajene površine. Se večji odstotek bo izgubila v travništvu in živinoreji. Pri tem pa še niso upoštevane eventualne izgube agrarnega ozemlja v korist Madžarske.

Po informacijah iz Pariza bodo Skodove tvornice zaradi priključitve sudetsko-nemških krajev izgubile predvsem svoje premogovnike, medtem ko bodo industrijski obrati Skodovih tvornic skoro v celoti ostali v Češkoslovaški. Kakor je znano, je pri Skodovih tvornicah preko družbe »Union Europeene« udeleženi francoski kapital (Schneider Creusot).

Najobčutljivejša bo za Češkoslovaško izguba v industrijskem revirju Slazje. Čeprav obsegata okraja Tešin in Fryštát le 800 km² z 230.000 prebivalci (od katerih je več nego polovica Čehov, predstavljata ta dva okraja s svojimi premogovniki, prvotnega črnega premoga bazo za močno razvito težko industrijo. Lani je znašala celotna češkoslovaška produkcija črnega premoga 17 milijonov ton. Od te celotne produkcije je odpadlo na ostravsko-karvinsko kotlino 12,5 milijona ton; od te ostravsko-karvin-

ske produkcije pa je odpadlo 7,5 milijona ton (60%) na oba okraja Tešin in Fryštát. Največji del teh premogovnikov je last francoskega kapitala Union Europeene-Schneider-Creusot).

V karvinskem okolišu je dosegla lani produkcija koksa 800.000 ton. Premog iz tega okoliša daje najboljši koks za visoke peči. Seveda Češkoslovaška vsega premoga in koksa iz ostravsko-karvinskega okoliša ni sama porabila, temveč ga je v znatni meri izvažala v inozemstvo, predvsem v Avstrijo (1,5 milijona ton) in v Italijo (0,75 milijona ton), pa tudi Poljska je uvažala precej premoga in koksa iz tega revirja, ki ga bo sedaj sama izkoriščala. V tešinskem in fryštatskem okolišu je pet velikih koksarn, ki imajo, kakor rečeno, najboljši koks za visoke peči. Zato se je v bližini razvila težka železarska industrija. Železarna Trzyniec ima najmodernejšo visoko peč, od katerih ima največja dnevno kapaciteto 600 ton, to je več, nego znaša kapaciteta posameznih peči v poljski Slaziji, kjer znaša največ 300 do 450 ton. V štirih visokih pečeh je ta družba lani pridobila 485.000 ton surovega železa, v ostalih obratih pa 700.000 ton jekla.

Del premogovne in železarske industrije ostravsko-karvinskega okoliša ostane sicer Češkoslovaški, vendar bo odslej industrijski center Moravska Ostrava - Vítkovice čisto ob meji. Železniška zveza tega centra z jugom pa gre sedaj preko ozemlja, ki so ga zasedli Nemci.

Za Poljsko pomenita oba okraja Tešin in Fryštát močno okrepitev v pogledu težke industrije. Poljska produkcija surovega železa se bo s priključitvijo obeh okrajev povečala za skoro 70%, saj je lani znašala vsa poljska produkcija surovega železa le 725.000 ton.

Zahteve Poljske po tem ozemlju se torej niso v toliki meri naslanjale na rešitev nacionalnega problema, kakor na željo po pridobitvi premoga koksa in železa. Tudi Nemčija je z zapadne strani posegla v ostravsko-karvinski okoliš in je zasedla ozemlje, ki ga v godesberskem memorandumu prvotno ni zahtevala.

Gospodarske konference

Seja Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj

Pod predsedstvom g. Nedeljka Savića je bila v ponedeljek v Beogradu seja Centralnega predstavništva Zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije. Centralno predstavništvo je zasedalo skoro ves dan in se je zasedanje večer nadaljevalo. Predsednik je podal poročilo o tekočih vprašanjih, ki je bilo sprejeto soglasno s priznanjem. Predstavniki zvez so nato razpravljali o možnostih za izvedbo carinske unije med Jugoslavijo in Bolgarijo, nakar so bili v smislu resolucije ljubljanskega vsedržavnega kongresa trgovcev izvoljeni 4 člani in skupni jugoslovensko-bolgarski gospodarski odbor. Po daljši razpravi o vprašanju delovnega časa v trgovinskih obratih je centralno predstavništvo soglasno sklenilo, naj ostane pri dosedanjih uredih. Prav tako je bil soglasno sprejet predlog, da se ustanovi v Beogradu posebna tiskarna na komercialni osnovi, ki naj omogoči širjenje trgovskega tiska. V principu je bil sprejet tudi predlog, da se ustanovi poseben urad Centralnega predstavništva v Beogradu, ki naj bi vzdrževal stalne stike z oblastmi ter vršil intervencije v strokovnih trgovskih vprašanjih.

Večraj se je zasedanje nadaljevalo. Pri nadaljnjih razpravi o ustanovitvi urada Centralnega predstavništva v Beogradu je bilo sklenjeno, da bodo posamezne zveze poslele vse potrebne gradivo, da bo urad lahko pričel s 1. januarjem redno posloovati. Delegati zvez so obirno razpravljali o zaposlitvi in naseljevanju tujcev v naši državi, o veleblagovnicah, zlasti pa o krošnjarstvu. Izražena je bila zahteva, naj se osemogodišnji inozemskim trgovskim potnikom, da bi pri nas zastopali inozemske trditve.

Zahteve slovenskih trgovcev

Ze prejšnji teden smo poročali o izrednem občnem zboru Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino v Celju. Na tem občnem zboru je bila sprejeta tudi daljša resolucija, ki vsebuje naslednje zahteve:

Obljubljena uredba o krošnjarstvu kljub ponovnim urgencam, doslej še ni izdana. Sprito nevarnega širjenja krošnjarstva, je rešitev tega vprašanja nujno potrebna. Če iz katerih koli razlogov ni mogoče izdati objavljenih uredb v doglednem času, naj se vsaj s posebnim odlokom brezpo- gojno prepove krošnjarjenje z manufakturnim blagom.

Težke posledice novega zadružnega zakona se kažejo povsod in zato čedalje bolj propadajo trgovinski obrati v nemaki konkurenci. Ponovno zahteva trgovstvo, da se nabavljalne in konzumne zadruge oladavijo kakor trgovine. Trgovstvo obovija tudi zahteva, da se uvede pavštaliranje pridobnine za male trgovce, enako kakor velja to za male obrtnike.

Razveljavljaj naj se odlok ministrstva za socialno politiko, ki prepoveduje prodajo vate in obvezilnega materiala v trgovinah, ter to prodajo prepusti izključno lekarnam. Vata in obvezilni material se od nekdaj prodajata po trgovinah in se s tem nudi zlasti podedelškemu prebivalstvu takojšnja nabava tega materiala v primeru požarov. Prav tako zahteva trgovstvo razveljavljenje odloka, po katerem se smejo prodajati zdravilna zelišča le v lekarnah, ker ta odlok povzroča škodo prav revnejšemu prebivalstvu. Podpiranje obubožanega prebivalstva in beravcev ter v resnici potrebnih ljudi naj se enotno uredi za vso banovino v sporazumu z občina- mi in prizadetimi činitelji.

Kraljevska banska uprava naj prekliče odlok, s katerim je bilo naročeno vsem ljudskim šolam, da morajo s 1. oktobrom obvezno nakupovati vse knjige in šolske potrebščine izključno pri banovinskih zalozilniških knjigih, ker je ta odlok škodljiv in krivičen za trgovce. Prav tako naj se prekliče odlok banske uprave, s katerim je bilo upravnim oblastvom prepovedano

potrjevati račune za knjige in šolske potrebščine, če niso bile kupljene pri banovinski zalozilniških knjig.

Kraljevska banska uprava naj naroči vsem podrejenim uradom, da poostre kontrolo nad šušmarji in krošnjarji ob cerkvenih slavnostih, ob sejnih in tržnih dnevih. Končno naproša resolucija Narodno banko, da dovoli tudi svojim podružnicam v dravski banovini, da odkupujeta italijanske klinrske nakaznice od malih lesnih trgovcev, podobno kakor je to urejeno za lastnike malih zag.

Na seji glavnega odbora Zveze trgovskih združenj, ki se je vršila po celjskem izrednem občnem zboru, je bil za tajnika zveze postavljen dr. Ivo Pustišek iz Ljubljane. Za to mesto je bilo vloženih 31 prošelj.

Konference v Zagrebu

V ponedeljek je novi trgovinski minister inž. Kabalin posetil v Zagrebu Uduženje industrijev in Trgovinsko-industrijsko zbornico, kjer je imel dve daljši konference s predstavniki našega gospodarstva. V Uduženju industrijev je predsednik g. Vladimir Arko najprej iznesel predlog tega združenja o potrebi ustanovitve industrijske zbornice, češ da bodo industrije same v samostojni industrijski zbornici našli primerno zastopstvo. Predlog gre za tem, da se Uduženje industrijev za savsko banovino pretvori v industrijsko zbornico za savsko banovino. Industriji nič ne zahtevajo od Trgovinsko-industrijskih zbornic v Zagrebu in Osijeku in so celo pripravljeni prevzeti del osebja. Trgovinski minister je odgovoril, da bo tej zahtevi ugodil, če se bo izkazalo, da želi večina industrijev tako posebno industrijsko zbornico.

Generalni tajnik združenja g. Bauer je trgovinskemu ministru predložil v imenu tekstilne industrije predstavko o potrebi, da se vprašanje tujcev v tej stroki rešuje bolj širokogrudno (ta zahteva zagrebških industrijev je v popolnem nasprotju s splošno zahtevo po omejitvi zaposlovanja inozemcev v industriji op. ur.) G. Axelrad pa je v imenu mlinske industrije izrazil željo, da bi se tudi zagrebško Uduženje mlinske industrije vprašalo za mnenje, kadar se razpravlja o vprašanjih, ki se tičejo te industrijske panoge, kajti Savez mlinske industrije v Beogradu predstavlja samo dunavsko banovino. Izneseno so bile še zahteve lesne industrije o potrebi stabilizacije tečajja nemške marke v privatnem kliringu. Ob zaključku konference je predsednik g. Arko ponovno izrazil zahtevo po samostojni industrijski zbornici poudarjajoč, da je to zahteva vseh industrijev s področja zagrebške trgovinsko-industrijske zbornice, češ da ta zbornica ne štiti v dovoljni meri njihovih interesov.

Glede stabilizacije tečajja klirirskih marke je trgovinski minister dejal, da se prav sedaj vršijo pogajanja o tem vprašanju med našimi in nemškimi delegati in je pričakovati, da bo to vprašanje v kratkem rešeno.

Na konferenci in trgovinsko-industrijski zbornici, ki jo je vodil predsednik Krasnik, so razpravljali o vprašanjih, ki so v zvezi z organizacijo prisilnih združenj, nadalje o širjenju šušmarstva in o počasnem postopanju upravnih oblastev na prijave, ki jih pošiljajo prisilna združenja ali zbornice. Urediti je treba tudi delokrog poslovanja posameznih trgovinskih podjetij, na ne bi ena stroka posegala v drugo. Cimprej pa je treba urediti vprašanje krošnjarstva. To vprašanje naj se reši s posebno uredbu na podlagi § 170. obrtnega zakona. Prepove naj se poslovanje agentur na podlagi davčnih kart o plačani pavšalni pridobnini s posebnim ozirom na inozemce, ki poslujejo na našem teritoriju. Zbornični tajnik dr. Fleischer je zlasti tudi iznesel vprašanje potrebe reforme strokovne solstva in davčnega zakona. Zbornični tajnik dr. Lunaček pa je iznesel industrijske probleme s posebnim ozirom na izvajanje določb obrtnega zakona o ugodnosti za

domačo industrijo in v zvezi z vprašanjem sodelovanja zbornic pri sklepanju trgovinskih pogodb. Izneseno so bile tudi zahteve, ki se tičejo našega pomorstva, in ribarstva. Zbornična svetnika Leonardo Grivič in Milan Prpić sta iznesla vprašanje delitve zbornice v posebno trgovinsko in posebno industrijsko zbornico. Gosp. Prpić je vrhu tega iznesel potrebo ustanovitve posebne industrijske banke. Predstavniki trgovstva pa so ponovili svoje zahteve glede veleblagovnic, ki naj se prepovejo, in glede pravične razdelitve kreditov pri Narodni banki.

Trgovinski minister inž. Kabalin je odgovarjal na nekatera vprašanja. Glede veleblagovnic je dejal, da se ne morejo docela eliminirati, ker je to potreba modernega življenja, vendar si bo prizadeval, da veleblagovnice ne postanejo sistem, ki bi ubil malega trgovca; ustanoviti se smejo samo tam, kjer so potrebne. Glede zahteve po ustanovitvi posebne industrijske banke pa je trgovinski minister dejal, da je to vprašanje v razpravi na merodajnih mestih.

Gibanje vlog pri Poštni hranilnici v septembru

Poročali smo že, da so vlagatelji 30. septembra, ko je prišla prva poročila o monakovskem sporazumu in o odstranjenju vojni nevarnosti, takoj pričeli vračati denarnim zavodom denar, ki so ga prej zaradi vzemirjenosti dvigali. Zlasti v minulem tednu je bil izredno velik dotok vlog pri vseh denarnih zavodih, kjer so vlagatelji prej dvigali svoje vloge. Verjetno je, da je sedaj že pretežni del dvignjenih vlog zopet našel pot nazaj v denarne zavode. O celotnem obsegu vlog, ki so jih vlagatelji dvignili v mesecu septembru, zaenkrat še niso znani točnejši podatki. Prve številke o tem nam nudi pravkar objavljeni izkaz Poštne hranilnice za mesec september, ki je bil zaključen prav z onim dnem, ko je prenehalo nadaljnje dvigvanje in ko je bilo stanje vlog najnižje.

Hranilne vloge pri Poštni hranilnici so znašale ob koncu avgusta 1318 milijonov din. Po najnovejšem izkazu pa so znašale te vloge ob koncu septembra 1190 milijonov, tako da se je stanje vlog v teku septembra zmanjšalo za 128 milijonov. Znesek dvignjenih vlog torej ni tako velik, kakor so mnogi napovedovali. Seveda pa je treba upoštevati tudi splošne pogoje, ki veljajo za dvigvanje vlog pri Poštni hranilnici. Navzile septemberske nazadovanju so bile hranilne vloge pri Poštni hranilnici ob koncu septembra še za 29 milijonov višje nego lani ob koncu istega meseca. Značilno je tudi, da izkazuje statistika navzile zmanjšanju celotne vsote vlog povečanje števila vlagateljev za 3464 na 519.304.

Občutnejši so bili dvigi čekovnih vlog, kar je razumljivo glede na značaj teh vlog, ki so brezobrestne, kakor tudi glede na okolnost, da gre pri teh vlogah v znatni meri za dobroimetja denarnih zavodov, ki so v tistih dneh dvigali gotovino pri Poštni hranilnici, da jo imajo na razpolago za potrebe izplačil. Čekovne vloge so se od konca avgusta do konca septembra zmanjšale za 179 milijonov. Skupna vsota čekovnih vlog je namreč v teku septembra nazadovala od 1715 na 1536 milijonov (lani so znašale čekovne vloge ob koncu septembra 1725 milijonov). Gornji podatki se, kakor rečeno, nanašajo na 30. september, ko je bilo doseženo najnižje stanje. Medtem se je situacija že bistveno spremenila in je pričakovati, da bodo hranilne in čekovne vloge do konca tekočega meseca zopet znatno narasle.

Gospodarske vesti

Balkanska pomorska konferenca v Splitu. Stalni pomorski odbor gospodarstvenega sveta balkanskega sporazuma bo imel danes v Splitu svojo konferenco, ki ji bo predsedoval admiral Pais, letošnji predsednik stalnega pomorskega odbora. Konference se udeležijo grški, rumunski, turški in jugoslovenski delegati. Jugoslovansko delegacijo vodi g. Penović, načelnik pomorskega oddelka v prometnem ministertvu. Konferenca bo trajala osem dni.

Borze

11. oktobra

Na ljubljanski borzi je bilo danes za angleške funte v privatnem kliringu povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se grški, boni trgovci po 33.1650 (v Beogradu po 33). Nemški klirniški čeki so nekoliko popustili in stanejo v Ljubljani 13.90, v Beogradu 13.9146 in v Zagrebu 13.88, odnosno za konec oktobra 13.80 in za konec decembra 13.85.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je notirala vojna škoda pri nekoliko čvrstejši tendenci 471 — 473 (v Beogradu je bil promet po 473.50). Zaključki, pa so bili v 8% Blairrovem posojilu po 97.50.

DEVIZE

Ljubljana, Amsterdam 2380.16 — 2394.76 Berlin 1753.03 — 1766.91, Bruselj 740.95 — 746.01, Curih 996.45 — 1003.52, London 208.25 — 210.31, New York 4353.51 — 4389.82, Pariz 116.17 — 117.61, Praga 150.19 — 151.29, Trst 229.95 — 233.03. Curih, Beograd 10, Pariz 11.69, London 20.9350, New York 440.50, Bruselj 74.45, Milan 23.15, Amsterdam 239, Berlin 176, Stockholm 107.85, Oslo 105.20, København 93.45, Praga 15.0750, Varšava 82.75, Budimpešta 87.30, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državni vrednote: Vojna škoda 471 — 473, 4% agrarne 59 — 62, 4% severne agrarne 59.50 — 61, 6% beguške 89 — 91, 6% dalm. agrarne 89 — 90, 7% stabiliz. 97 den., 7% invest. 98.50 — 99.50, 7% Seligmán 99 den., 7% Blair 91 den., 8% Blair 97.50 — 98.50, delnice: Narodna banka 7350 den., PAB 220 den., Trboveljska 200 bl., Gutmann 50 — 60, Osiječka ljevaonica 160 — 180, Dubrovačka 350 den., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 472.50 — 473.50 (473.50), za dec. — (474), 4% agrarne 72 bl., 6% beguške 91.50 — 92 (91.50), 6% dalm. agrarne 90.50 — 91 (90.75), 7% invest. 99 — 100, 7% Blair 92.25 — 92.75 (92.25), 8% Blair 96 — 99, Narodna banka 7380 — 7400 (7400), PAB 221 — 223 (221).

Blagovna tržišča

2170

+ Novosadska blagovna borza (10. t. m.) Tendence nespr. Pšenica: baška, okol. Novi Sad in Sombor, 79 kg 152 — 154, srem-

ska 79 kg 153 — 155; slavonska 78/79 kg 154 — 156; gornjebaška in gornjebanatska 79/80 kg 152 — 154. Rž: baška 145 — 147. Ječmen: baški in sremaki 64/65 kg 144 — 146; pomladni 68 kg 180 — 185. Uvea: baški sremaki slav. 135 — 140. Koruza: baška in sremaska 130 — 132; banatska 128 — 130. Moka: baška in banatska »og« in »og« 252.50 — 262.50; »2« 232.50 — 242.50; »5« 212.50 — 232.50; »6« 192.50 — 202.50; »7« 162.50 — 172.50; »8« 110 — 115. Otrubi: baški 94 — 100. Fižol: baški beli brez vreč 295 — 300.

+ Budimpeštanska terminska borza (11. t. m.). Tendence stalna. Koruza: za okt. 15.47 — 15.50, za maj 15.26 — 15.28.

Italija teži k gospodarski neodvisnosti

Rim, 11. okt. AA. (Stefani). Vrhovna komisija za avtarkijo je imela večeraj pod predsedstvom Mussolinija sejo, na kateri je razpravljala o rezultatih prvega leta avtarkijskega načrta. Minister za korporacije Latini je imel izčrpen referat, v katerem je med drugim napovedal ustanovitve še ene korporacije in sicer za goriva. Razprave se je udeležil tudi Mussolini, ki je zlasti poudaril pomen korporacij za novo industrijsko porazdelitev. Dolgo je govoril o novem načrtu za kulturo cereali, poudarjajoč potrebo, da se ta načrt spravi v sklad s prehranitvenimi potrebami prebivalstva, ki v Italiji po odrednem tempu stalno narašča, tako da bo čez nekaj let štela Italija nad 50 milijonov ljudi. Z novimi ukrepi se bo uredilo za obdelovanje še 5 in pol milijona ha zemlje. Mussolini je končno dal še razna navodila za nadaljnje delo na vseh področjih proizvodnje, kakor ga določa avtarkični načrt.

Listi poudarjajo pomembne rezultate, ki so bili doseženi v prvem letu izvajanja raznih avtarkičnih ukrepov. Pri tem poudarjajo disciplino ter iznajdljivost duha, ki so ju italijanski izumitelji pokazali, kar je vse izvor novega izpolnjevanja vseh sredstev v borbi za gospodarsko neodvisnost države.

Angleški kralj bo obiskal Zedinjene države

London, 11. okt. br. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da bo angleški kralj Jurij po svojem obisku v Kanadi oficijelno obiskal tudi Zedinjene države. Temu obisku pripisujejo v diplomatskih krogih izredno važnost.

Smrtna nesreča treh nemških alpinistov

Rim, 11. okt. AA. Znani nemški alpinisti Teld Tizenbach in Bauer so se smrtno ponesrečili v Dolomitih. Njihovih trupel še niso našli.

S P O R T

V nekaj vrstah

Nogometni dogodki pretekle nedelje so bili precej »pretresljivi« in je prišlo vsem razočaranim in nezadovoljnim skoraj prav, da bodo imeli zdaj kar 14 dni odmora in časa ter bodo lahko še podrobno razmišljali in opravičevali, zakaj je bilo tako in ne drugače. To velja n. pr. za Haško, ki se mu je zgodilo najhuje, pa tudi pri ostalih je bilo marsikaj narobe in drugače, kakor bi bili radi. Taka prvo prihodnjo nedeljo ti ligaski rezultati še ne bodo nadomestili z novimi. Termin je prihranjen za podsavezne prireditve na vsem območju nogometnega saveza. LNP je izkoristil ta datum za odigranje I. kola svojega pravkar razpisane pokalnega tekmovanja, v katerem morajo igrati ligaske udeležence (Ljubljana), vsi prvotni razredni klubi in še iz II. razreda oni, ki so se prijavili sami. Spored je že pripravljen in razdeljen takole:

v Ljubljani tekmi med Marsom in Svobodo ter Jadranom in Reko, v Mariboru tekmi med Slavijo in Zeleničarjem ter Mariborom in Rapidom, v Celju tekmi med Olimpom in Jugoslavijo ter Celjem in Atletiki, v Kranju tekma med Kranjem in Hermesom,

na Jesenicah tekma med Bratstvom in Kovinarjem,

v Trbovljah tekma med Amaterjem in reprezentanco drugorazrednih klubov ter

v Murski Soboti tekma med Muro in ČSK.

Torej 10 tekem na 7 igriščih. Upajmo, da to nedeljo ne bo več nobenih ovir zaradi igrišč in bo spored lahko izveden v celoti.

Iz Zagreba poročajo, da bo letošnji lahkoatletski troboj med reprezentancami Beograda, Zagreba in Ljubljane v dnevih od 21. do 23. t. m. v Zagrebu. Spored bo obsegal vse olimpijski spored razen teka na 3000 m z zaprekami. Za to zanimivo in letos zaključno srečanje v lahki atletiki se mrzlično pripravljajo v vseh treh sportnih središčih. O izgledih Ljubljane, ki je, kakor znano, na lanskem prvem mitingu te vrste zmagnala nad obema ostalima prestolnicama, bomo še pisali.

V nedeljo, ki bo v nogometu izpolnjena s domačimi prireditvami, bodo v Zagrebu imeli prvo letošnje medmestno tekmo med Zagrebom in Beogradom. Enajstorici bosta sestavljeni iz najboljših nogometašev obeh mest, pa se glede na zadnje uspele nastope beograjskih moštvev v Zagrebu pričakuje lepa in napeta borba. Gostovanje Ferencvarosa, ki ga je Gradjanski pripravljval za zadnjo nedeljo tega meseca, je padlo v vodo. Tudi morebitno gostovanje Hungarije, s katero se je pogajal Hašk, se ne bo dalo izvesti, ker so stavili Madžari pretrpane denarne zahteve.

Slovenskim motoristom!

Da je Moto-Hermes sposoben življenja je pokazal v svojem letošnjem delovanju. Vendar so za naloge, ki si jih je zastavil, njegove vrste še preveč redke. Kaj hoče Moto-Hermes? Predvsem pravo sportno medsebojno zblíževanje, notranjo kulturo in njeno oblikovanje, dalje pa dvig slovenskega domačega motosporta do višine, ki nam pripada na svetovni pozornici po zmoglosti posameznih vozačev. Tudi na gospodarsko stran smo mnogo mislili. Povemo odkrito, da bo imel Moto-Her-

ZASLEDUITE SVETOVNE DOGODKE S

ORION

RADIO
TIPA 105
5-CEVNI SUPER

DIN 3150.—

RADIO r. z. z. o. z.,

Ljubljana — Miklošičeva cesta 6.

RADIOVAL,

Ljubljana — Dalmatinska ulica 13.

JOSIP WIPPLINGER,

Maribor — Jurčičeva ulica št. 6.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

mes potem, ko bo že prihodnje leto zgrajeno moderno povečano dirkališče v Siški, motorno solo in si je zastavil za cilj vzgojitelja za dirkališčne, kakor tudi za cestne dirkače, torej za naraščanje in sploh za vozače in njih vzgojo, da bodo v vsakem primeru in za vsako kategorijo zadostno pripravljeni. Tudi ni vseeno, kje, kako in kakšen material se kupuje; zato je potrebna po našem mnenju moto-svetovalnica strokovnjakov. Ko je že znamenje razbitosti med nami drugod vidno, ga bomo mi z združevanjem zasedili. Motoristi — združite se v Moto-Hermes!

Moto-Hermes bo v začetku novembra sklical svoj občni zbor, in da boste imeli priliko in možnost glasovanja že na tem občnem zboru, Vas vabimo, da organizirani v ostalih klubih in dosedaj neorganizirani, prijavite svoj pristop v Moto-Hermes nemudoma načelniku Moto-Hermesa dr. Ljotzu Campi, advokatu v Ljubljani, Aleksandrova c. 4, da Vas odbor sprejme in boste tako že imeli pravico glasovanja.

Razpis

srednješolskega lahkoatletskega tekmovanja v Mariboru

V soboto, dne 15. t. m., ob 15. in v nedeljo dne 16. t. m., ob 9.30 bo na igrišču S. K. Zeleničarja ob Tržaški cesti V. tradicionalni srednješolski lahkoatletski miting za prehodni pokal »Jadranske strazce« in pokal JLAS. Nastopijo najboljši atleti in atletke klas. gimn., realne gimn., trg. akad. in učiteljske.

Vrstni red tekmovanja: v soboto dne 15. t. m. 1. 60 m dijakine predtek, 2. met kopja 600 g, 3. skok v višino, 4. met krogla, 5. skok v daljino, 6. 60 m finale dijakinje, 7. skok s palico, 8.80 m zapreke predtek.

V nedeljo dne 16. t. m.: 1. 100 m predtek, 2. met disk 1½ kg, 3. 80 m zapreke finale, 4. skok v dalj. dijakinje, 5. 100 m finale, 6. troskok, 7. 1000 m, 8. stafeta 4x60 m dijakinje, 9. stafeta 4x100 m.

Smučarski klub Ljubljana. Redni kondicijski trening za tekmovalce bo v telovadnici humanistične gimnazije vsak torek in četrtek (ne v petek, kakor je bilo pomotoma javljeno) od 18.30 do 20. Za dame pa v petek ob istem času.

Rezervisti se vračajo

Na podlagi monakovskega sporazuma je Francija začela odpuščati svoje rezerviste. Vsi veseli so zapuščali vojašnice in se vrnili domov.

Kaj jedo ljudje?

Poraba mesa je danes približno takšna, kakor pred dvema desetletjema: narasla pa je poraba jaje, mleka, zelenjave in sadja

Društvo narodov v Ženevi ima od leta 1935 poseben odsek za proučevanje prehrane vseh narodov na svetu. Nedavno je odsek izdal statističen pregled s podatki o tem, kaj jedo ljudje na zemlji.

V zadnjih dvajsetih letih je pač najbolj značilno dejstvo, da je poraba mesa ostala približno v istih mejah kakor prej. Opaža se samo eno: da se je skrbila poraba govedine, zato pa se zakolje in porabi več

prasičev. Propaganda za ribe se je slabo obnesla. Rib se poje razmeroma malo, največjo porabo v tem pogledu ima Anglija.

Izredno pa je narasla poraba jajc. Poraba mleka in mlečnih izdelkov se je potrojila, več nego potrojila se je poraba zelenjave in sadja. Samo konsum krompirja je ostal na prejšnji stopnji. Zanimivo je končno tudi to, da se opaža neko nazadovanje pšenice, rži in riža. Kdo bi mogel povedati, čemu?

Huda železniška nesreča na Finskem

Deset mrtvih, prav toliko ranjenih in zastrupljenih

Pri Viborgu na Finskem se je primerila huda železniška nesreča. Brzi vlak je zavozil v tovorni vlak, ki je stal na tiru odprte proge. Posledice trčenja so bile strašne.

Mnogo potnikov se je ubilo, nekaj ljudi, ki so jim spalnici vozovi rešili življenje, pa se je skušalo skobacati na prosto. Ti so bili postavljeni še pred hujo preizkušnjo. Tovorni vlak je namreč vozil neko tekočino, ki je pri trčenju eksplodirala. Stvorili so se oblaki strupenih plinov, ki so objeli nesrečne potnike brzega vlaka, čim so prišli iz vagonov. Zastrupljeni z žvep-

leno kislino so začeli nesrečniki bežati na vse strani, rešilo pa se jih je le nekaj med njimi.

Seznam izgub navaja deset mrtvih. Nadaljšnih deset oseb leži v bolnišnici zaradi hudih poškodb in zastrupljenj. Takoj po nesreči so priskočili na pomoč gasilci in tudi vojaštvo. Toda plinske maske, ki so jih uporabljali vojak, so pokazale pomankljivosti in tako se je katastrofa še povečala. Nesrečo je zakrivilo načelstvo postaje v Viborgu. Pri ranjenih delih niso dovolj pazili na to, da ima vsak čas privoziti po tiru brzi vlak.

„Poljska zvezda“ pred startom

Dne 27. septembra bi se moral dvigniti v zrak stratosferni balon »Poljska zvezda«. Zaradi slabega vremena pa so start preložili. Če bo vreme ugodno, se bo balon dvignil v zrak ta teden. Startal bo v Zakopanah.

Iz Berlina v Rim

Francoska vlada bo v najkrajšem času imenovala svojega novega poslanika v Rimu. Vse kaže, da bo to mesto dobil sedanji poslanik v Berlinu, Francois Poncet (slika).

Industrijska kapaciteta sudetske dežele

Zavod za raziskovanje konjunktura v Berlinu je objavil pregled gospodarskega stanja in njegove eksploatacije v nemško-sudetski deželi. V pregledu je rečeno, da kraji, ki si jih je prisvojila Nemčija od Češkoslovaške, kažejo mnogo višjo stopnjo industrializacije kakor najbolj živahni gospodarski predeli v Nemčiji. Pred desetimi leti je bil večji del tekstilne in keramične industrije še v nemških rokah, v zadnjem času pa so Čehi pokupili mnogo tvornic. Edino tvornico za papir, celulozo in lepenko so ostale v pretežni večini last Nemcev.

Najbolj cenijo Nemci pridobitev Jachimova, kjer kopljejo uran in pridobivajo radij. Jachimov je v pogledu pridobivanja radija drugo največje najdišče na svetu. Največje imajo, kakor znano, v Belgijemskem Kongu.

Tržič gradi ladje za Siam

Ladjedelnica v Tržiču blizu Trsta je prejela naročilo za zgraditev dveh modernih križark. Vsaka bo imela 10 tisoč ton. Naročilo je prišlo iz Siama, ki so zanj zgradili v tržaški ladjedelnici že 9 torpedovk in dve ladji za polaganje min.

Praščiči in ovce padajo iz zraka

Nedavno so metali letalci Francove vojske na Madrid bele kruhke. Zdal si je izmisli propagandna nacionalne vlade novo atrakcijo. S padali bodo spuščali na zemljo praščiče in ovce. S tem hočejo madridski vladni dokazati, da ima general Franco več nego dovolj živili.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

možnost zastrupljenja, ki je povzročila Marekovo smrt. Devetletna priča naj bi tudi izpovedal, da je njegova mati poddala premoženje po Suzani Löwensteinovi brez kakšnega pritiska.

Dr. Granichsdtten navaja dalje v govoru, da se strup talij, s katerim je Marekova svojim žrtvam pomagala na drugi svet, nahaja v trupu skoro vsakega mrliča, ki ga položijo v kovinsko krsto. Ta strup se tvori tudi s pomočjo pokopališke zemlje, kjer razpadajo mrlič. Končno vprašuje branitelj, kako si predstavljajo izvršitev smrtnih kazni nad Marekovo? Obešanje, ki je bilo pod prejšnjim režimom v navadi, je odpravljeno. Zato pa je v Nemčiji uvedeno usmrčanje s sekro. Sekira bo torej najbrže krvavo orodje, ki bo ločila glavo od trupla Marte Marekove.

Zmeda zaradi krvavordečega Nila

Iz Egipta poročajo o nenavadnem fenomenu, ki so ga opazili felahi ob Nilu in ki je zbudil med njim veliko zmedo. V spodnjem teku Nila so se pojavile krvavordeče struje. Nekaj časa ni mogel tega pojava nihče razložiti. Potem se je našlo pojasnilo. Prikazen je namreč prav tako naglo izginila kakor se je bila pojavila. Babjevimi ljudje so bili prepričani, da krvavordeča barva naznanja usodne dogodke. Znanstvena preiskava pa je dognala, da je nastopil pojav zaradi neke posebne vrste rdečih alg, ki rasejo na dnu svete reke v Egiptu.

Neobičajna možitvena ponudba

V angleškem pristaniškem mestu Hull se je morala nedavno zagovarjati pred sodnikom zaradi poverbe manjših denarnih vsot neka natakarka, ki jo je gostilničar obtožil, da mu ni točno odračunavala vnovčenega denarja. Natakarka je bridko zajokala. Nekega poslušalca je nje jok tako presunil, da je vstal sredi razprave ter izjavil: »Pripravljen sem jo vzeti za ženo, če me hoče!«

Po teh besedah je sodnik prekinil obravnavo in dejal mladcu iz množice poslušalcev: »Zelo me veseli, da ste tako plemeniti človek. Če se bo obtoženka poboljšala, boste k temu gotovo vi več pripomogli, nego sodnik s svojimi paragrafi.« Natakarka je bila nato obojena pogojno na leto dni. Če se v tem času ne bo pregrešila v svojem poklicu, ji bo kazen odpuščena.

Britska legija za ČSR

Izmed več tisoč ponudnikov Britske legije je angleška vlada odbrala 1200 mož, ki so se ji zdeli najpripravlnejši in ti odrinejo zdaj v ČSR, odnosno v plebiscitne predele, kjer bodo izvrševali službo rediteljev do ljudskega glasovanja. Vsak legionar je dobil plavo obleko in čepico ter plašč, oborožen pa bo samo s palico. V gumbnici bo nosil znak Britske legije. Pravijo, da so Angleži v prvi vrsti izbrali moše, ki razumejo nemški in češki jezik. Med legionarji je največ bivših častnikov, a tudi obrtnikov in ljudi drugih poklicev.

Britski legionar

Nad tisoč mož Britske legije je na poti v plebiscitno ozemlje ČSR, kjer bodo pazili na red in varnost ljudi.

Devetnajst ur v „stratosferi“

Zanimivi poskusi francoskih znanstvenikov

Francoski znanstveniki že dalje časa proučujejo, kako dolgo more človek zdržati v stratosferi. Zato sta se dva takšna raziskovalca, dr. Richou in njegov sodelavnik Artola, zapirala v pnevmatičen zvon z namenom, da ostaneta v njem dvajset ur, t. j. toliko časa, kolikor bi potrebovali stratosferni letalci za polet čez Atlantski

ocean v Ameriko. Raziskovalca sta ostala v napravi pod istim značilnim pritiskom in v isti temperaturi, kakor vlada v stratosfernem letalu. Dr. Richou in Artola sta zdržala v tem položaju devetnajst ur, potem sta dala znamenje, naj ju izpuste, ker sta bila z močmi pri kraju.

Dr. Richou in njegov pomočnik Artola v pnevmatičnem zvonu.

Usodna Resenih hiš

Zadnji ciklon v Ameriki je povzročil ogromno materialno škodo. Na sliki vidimo posnetek s pešine v Oaklandu, kjer je neurje prevračalo lesene hiše.

Milijon lir v prešiti odeji

Markiza angleškega porekla osumljena tihotapstva

Pol Italije govori o senzacionalni aretaciji markize Godi di Godio, ki je angleškega porekla in so jo prijeli prošle dni v italijanskem ekspresnem vlaku na poti v Pariz blizu francoske državne meje. V prešiti odeji pod njenim ležiščem so carinski organi odkrili milijon lir in še majhno premoženje v angleških funtih in ameriških dolarjih. Markiza se je od vsega začetka odločno branila, da ni zakrivila tihotapstva in da so ji denar gotovo podtaknili tihotapci, katerih naravnost mrgoli sedaj, ko so izšli ukrepi proti židom tudi s strani italijanske vlade.

Zaradi ukrepov proti židovskemu življenju so mnogi židje pobrali sila in kopita in se začeli seliti drugam. V zvezi s tem poročajo, da se begunci te vrste poslužujejo najrazličnejših trikov, ki imajo eno edino svrhu — rešiti umetje. Najbolj priljubljen

je sistem žimnic. Tihotapec zašije denar v žimnico ali odejo in jo podtakne potniku v spalnem vozu. Toda ta trik so carniki odkrili in zdaj preiščejo temeljito vsako ležišče. Ko se je to zgodilo markizi Godi di Godio, je Angležinja strmela. Protestirala je proti aretaciji čes, da je postala žrtev neznanih oseb, ki so si jo privoščile samo zato, da bi jo spravile v nesrečo.

Markizo so navzlic njenim protestom odpeljali v žensko ježnišnico v Rimu. Zagovarjati se bo morala pred sodiščem zaradi tihotapstva. Markiza se je pisala prej miss Violet Kay in spada med najbolj znane prikazni v rimski boljši družbi. Posebno so jo občudovali kot izborni jahalko. Odlikovala se je ponovno pri konjskih dirkah v Rimu in si je v tem svojstvu pridobila tudi Mussolinijev pokal za Amatonke.

Slekel je hlače

na sportnem igrišču in zbežal domov

Na velikem stadionu v Shibe parku v Filadelfiji je bila pred dnevi najavljena tekma vbaseballu. Tribune so bile polne gledalcev. Občinstvo je sprejemalo igro z deljenimi občutki, kakor na vsaki sportni tekmi. Približno polovica ljudi se je navduševala za prvo moštvo, ostane pa za njih nasprotnika.

Med gorečimi »kibicji« se je znašel tudi mladi Bud Hamilton. Gestikuliral je na vse pretege in je neprestano spodbujal igralce svojega teama. Tako silovito se je razvnel za igro, da je ne samo ploskal, ampak se tolkel od veselja z obema rokama celo po zadnji plati in bedrih. In prav sredi tega navdušenja se je sprožil plaz nesreče: Budu Hamiltonu se je v hlačnem žepu vnel vžigalnik, plamen je obližnil Budovo nogo, da se mu je vnela hlačnica.

Zaradi gneče ni bilo mogoče zadušiti ognja. To pa ni zadrževalo mladega Hamiltona, da si ni pomagal v stiski. Da ne bi izgorel pri živem telesu, je urno potegnil hlače pred desetstisočglavo množico z nog in da ne bi postal zavoljo tega predmet zasmehovanja (na igrišču je bilo tudi mnogo žensk), jo je ubral, kar so ga noge nesle, proti izhodu.

Salve smeha so spremljale njegov beg z igrišča, nesreče pa se ni hotelo biti konec. Plameni so pri vratih zajeli robove Budove srajce in da ni bilo nekega prodajalca osvežil, kdo ve, kako bi se bilo

vse skupaj končalo. Prodajalec je imel usmiljenje s sportnim privržencem in ga je dobrodu obdržal s sodavico in polim mineralno vodo. Potem pa se je Bob Hamilton vsedel v prvi avto, ki ga je ustavil ter se odpeljal domov brez hlač...

Ženin in nevesta

Kapetan Bruno Mussolini, sin italijanskega min. predsednika, se je nedavno zaročil z gdnico Gino Roberti. Oče neveste je visoki uradnik v it. prosvetnem ministrstvu.

A NEKDOTA

Neki berlinski trgovec z vinom je naslovil vlogo na Friderika Velikega zaradi dva in osemdeset sodov vina, ki so mu bili baže ukradeni pri ruski invaziji v letih sedemdeset vojske. Cesar je bil razkačen, ko je prebral dolgo vlogo in je na koncu pripomnil:

»Ali naj plača država tudi škodo, ki je nastala pri vesoljnem potopu? Saj je bila trgovčeva klet takrat prav gotovo pod vodo?«

VSAK DAN ENA

»Ali mi morete zamenjati psička za črnolakega? Nosim namreč žalno obleko in bi rada imela tudi svojega spremljevalca v črnem...« (Politikenc)

Marekova pride še enkrat pred sodnike

Zadnja instanca bo zdaj odločala o njenem življenju in smrti

Znana dunajska zastrupeljavka Marta Marekova, žena nesrečnega izumitelja, ki je bila pred meseci obsodena na smrt, pride po zaslugi pritožbe svojega zagovornika še enkrat pred sodnike, ki bodo končno noveljavno odločili, kakšna bo njena usoda. Dne 14. oktobra se bo vršila pred najvišjim sodiščem na Dunaju vzključna obravnava. Branitelj Marekove, dr. Granichsdtten je skušal ovreči sodbo, s katero je bila zastrupeljavka obsodena na smrt, na sto straneh ugovora in ta ugovor bo predmet bližnje obravnave.

Branitelj se poslužuje v glavnem devetletnega sina »demonične ženske« Alfonza Mareka, ki hoče podkrepiti sodbo, da je bil zakon med materjo in pokojnim očetom zelo srečen Harmonija, ki je vladala med očetom in materjo, naj bi izključevala

Kulturni pregled

Nova gledališka sezona v Mariboru

W. Shakespeare, »Kar hočete«. — B. Shaw, »Hudičev učenec«

L. Večsezonsko tradicijo, po kateri smo v Mariboru odprli gledališko sezono s Cankarjem oziroma klasičnimi deli ruske dramatske literature, je letos nepričakovano prekinil Shakespeare. Uporabili so njegovo znano komedijo »Kar hočete«, ki se odigrava v času tako zvanega angleškega predpusta (Twelfth night!) in je nastala okoli l. 1600. Pravičljeno sentimentalna veseliga s preobilico smešnih vedrih zmešnjav in zamenjav ter improvizacijsko odsko podobno je precej vzgala. Uspela letošnja otvoritvena predstava je rezultat skrbnih prizadevanj režiserja Joška Koviča in vnetega, uspešnega sodelovanja posameznih igralcev.

Jože Kovič je krogel predstavo po vidiki stilo improvizacijskega uprizoritvenega principa. V postev ni prišel niti tako zvani Shakespearev oder, na kakršnem so prvotno to veseligo uprizorjali, niti ostale metode, ki so se v teku stoletij uveljavile. Jože Kovič se je odločil za Reinhardtovo metodo zaporedne menjave scen ob odprtem, toda nekoliko zatemnjenem oderu, kjer nastopajoči poedinci sami spreminjajo lice scenične improvizacije. Seveda je dodal Jože Kovič tudi mnogo svojega in stopnjeval učinkovitost teh lirno praviljnih odskih dogodkov s svetlobnimi pripomočki, slikovitim nastopom okvirov, pestrimi skupinskimi nastopi, svojsko zamišljenimi sceničnimi prizori ter pustno eksotičnemu odskemu poteku primerno glasbo, ki jo je večje priredil voj. kapelnik J. Jiranek. Imel pa je srečno roko tudi glede pritegnitve sodelujočih igralcev, kar izpričujejo posamezni liki.

V treh sredinah se izčrpa to svojevrstno komedijsko dogajanje na oderu, ki se pa medsebojno živo prepletajo. V prvi sredini srečamo znani kvartet (Orjino, Sebastijan, Olivija, Viola); tu prevladuje lirika. V drugem, kjer dominira falstaffska figura viteza Tobije z vitezem Bledico, hišno Marijo in deloma tudi Fabijanom, vtiska značilno oboležje bahkovski hedonizem, združen s hudomušnimi spletkami in prešerno razposajenostjo. V tretjem krogu, ves osamljen, čmeren in čudaški, razodeva Olivijin dvornik Malvolio, ta okorelo smešni predstavnik dvojnega etiketarstva, vse iste znane poteze ozkosrčnega puritanstva, ki je videlo v mislih in umetnikih veliko zlo in proti kateremu tako klasično vihti svoj bič neumrljivi Šekspir, ko postavlja tega okostenelega formalističnega čudaka v žarišče tragikomične preizkušnje, ki mu jo v neizrečni škodoželjnosti in muhavosti pripravlja Tobijev krog.

V prvi skupini lirčnih zmed nastopajo Starčeva Rasbergerjeva, Crnobori in Nakrst. Olivija E. Starčeva je dostojanstveno mikavna prikazen; B. Rasbergerjeva je v nelikavi vlogi Viole oziroma preoblečenega viteza umela podčrtati momente prikupnosti. Crnobori je knez Orsino je lirčni zanesenjak, Nakrstov mladi plemič Sebastijan prepričevalen Violin brat in dvojniki, simpatičen Olivijin partner.

V drugi sredini je markantno zasidrana podoba viteza Tobije, neutrudnega snovalca najzabavnejših spletk proti Malvoliju. Pavle Kovič je izborni izpolnil vse one predpostavke, ob katerih stopa ta pijanekarski vitez Tobija čim plastičneje pred očmi gledalcev. Ob njem se precej antipodno odraža smešno zabavni Verdonikov vitez Bledica. Primerno dopolnilo tega tobijevskega kroga predstavljata pretkana pomagica in celo inspiratorica pri vseh teh protipuritanskih »zarotah« Marija E. Kraljeve in Gorinškova nagajivi Fabijan.

Malvolijev lik, po katerem nedosežni Šekspir tako fino zasmejuje izrodke puho konservativnega puritanstva, je doživel v Skrbniškovi interpretaciji upravn klasične poudarke. Tehnika prikazovanja se je tu pa tam stikala s svoječasnim Konkordatom.

Postavka zase je bil norčavi pametnjak in pametnjakarski norec v vseskozi uspešni, zadovoljivi kreaciji M. Koviča, ki je v takšnih stvareh nesporen mojster. V skromnejši odski deželi so bili zajeti Blažev Antonio. Košutov pomorski kapitan, štandekerev Valentin, Brunčkov Curio, Malčev franciškan in Turkov ter Ledinekov birč.

II. Sledil je Shawov »Hudičev učenec«. Dinamično zgrajen, silno dramatičen melodram, ki ga doslej še niso uprizorili na nobenem drugem slovenskem oderu. Izvzven v slavošev notranjemu heroizmu, svobodoljubju, resnici in pravici. Veliki zafrkanc B. Shaw biča v svojem »Hudičevem učenecu« vse preživele oblike družabne konvencionalnosti, v slepem konservativizmu zasidrane krčovitosti.

Najtipičnejša predstavica in nositeljica te konvencionalnosti in kasarsko disciplinirane familiarnosti je stroga in huda gospa Dudgeonova. M. Zakrjakovi se je oblikovano ozkosrčno trmoglavke starke, ki ob zadnji uri lastnega prvorojca celo prekolne, precej dobro posrečilo. Njena antipoda sta: v moškem zvetu Richard, nazvan »Hudičev učenec«, in ženskem svetu pastorkova žena Judita. V. Skrbniškov »Hudičev učenec« se je zarko, suvereno vznemljal nad vsem okolej. V vsaki kretnji, sleherni besedi, reakciji in vsej odprni volji revolucionar; na prvi pogled slab človek, ki pa skriva v sebi toliko plemenitega človečanstva, da je takoj pripravljen mesto pastorka Andersona pod vislice. Dickova postava sredi vzburkane dramatičnosti je najzanesljivejša merilo širokega formata Skrbniškovega odskega ustvarjanja. Ob njej vidimo pastorkovo ženo Judito, ki je v trenutku probnega spoznanja o pravih vrednotah življenja pripravljena razkleniti spone tradicijsko šablonske zakonske zvezanosti, ponosno, veličastno dvigajoč se nad vsakdanjo mišljenjsko in življenjsko konvencionalnostjo. B. Rasbergerjeva se je kot nosilka te vloge znašla v precej komplicirani odski problematiki, kjer je treba poedine dušeslovne prehode podoživljati z umetniško zrelostjo. Ni sicer v najtežjih situacijah Juditinega duhovno moralnega lika dovolj podkrepila, je pa bila v splošnem v primernem kreacijskem ravnovesju s Skrbniškovim »Hudičevim učenecem«. Crnobori je v mimičnem pogle-

du in drugih izraznih sredstvih vse tiste interpretacijske naloge ob pastorku Andersonu kolikor toliko pozitivno rešil, kar je zanj kot mlajšega igralca priznanja vredno; glede izgovarjave pa je bilo opaziti, da mu povzroča precejšnje težave, ki jih more odstraniti le vztrajna šola. Njegovost klasično sijajno podoba beba Kristofa je ustvaril D. Gorinšek. Nič običajno pojceljskega, nič narejenega ali pretiranega. Ta Kristof je Gorinškova najbolj mojstrska komična stvaritev. V. Simčičeva je prepričevalno, doživljeno podajala ubogo renjeno in siroto Esso. Silovitost dogajanja se stopnjuje ob pojavu angleške vojske s prožnim, ugajenim generalom P. Koviča, dolžnostnim fanatikom R. Nakrstovim majorjem Swindonom ter prekarikiranim Turkovim narednikom.

Zbor sodelujočih spopolnjujejo izbrani predstavitelji zlahtarske lakomnosti Gromov William, Košutov Tit, Williamova žena S. Gorinškova, Titova žena L. Čepičeva, nadalje Košičev originalni odvetnik Hawkins in štandekerev vojaški pastor.

V. Skrbnišek, ki je »Hudičevega učenca« učinkovito zrežiral, je vtisnil predstavi realističen pečat. Pri tem je izkazal mnogo ambicije in ljubezni do odra, pa tudi smisla za ubrane skupinske nastope, pametno reševanje prostornih in sceničnih problemov ter posrečeno zasedbo posameznih vlog. Pri inscenaciji je imel dobro moč v inž. arh. Maksu Hladu, dočim je oskrbel od prevod iz nemščine g. Milan Skrbnišek. Krepi poudarki odrske dinamčnosti in uspešno reševanje režijskih vprašanj so že vnapreje zajamčili »Hudičevemu učenecu« prodoren uspeh.

Obe uvodni predstavi sta poglobili zanimanje občinstva za naš teater, ki je dobil sedaj še posebno »gledališko nadzorovalno komisijo«, katere smiselnost bo pokazala bodočnost. Kulturni Maribor je svoje gledališče vzljubil. Le naivneži bi utegnili pričakovati, da bodo takšni »komisijski« posegi naši obmejni odski kulturi kaj koristili.

Zapiski

Ga Zinka Kunc-Milanov v vlogi »Tosce«. V nedeljo zvečer smo imeli že drugič v letošnji jeseni priliko občudovati visoko umetnost dramatične sopranistke ge Zinke Kunc-Milanov. Pela in igrala je Tosco, glavno vlogo v istoimenski Puccinijevi operi. Sicer glas ge Kunc-Milanov ni bil takoj spočetka tako miren in topel, kakor ga imamo v spominu iz nje prvega gostovanja v vlogi »Gioconde«. Toda s prvimi lesketajočimi se toni njene bleščeče višine je bila ta lahna indispozicija odpravljena, in kar smo poslej strme slušali in gledali, je bilo res občudovanja vredno. Vsaka pevka fraza je bila do potankosti odtehtana. Igra sama pa ni bila le premišljeno igranje, temveč pristno doživljanje, ker ni nikjer dopuščala vtisa, da je v njej sploh kaj naučenega, tako spontano je učinkovala. Toliko nežnih odtenkov v ljubavih scenah s Cavaradosijem, strastnih izbruhov ljubosumja, divje maščevalnosti in pa tragične bolesti še nismo pri nobeni Tosci na našem oderu doživeli in ge Kunc-Milanov med vsemi, kar smo jih doslej uživali v tej vlogi prednost. Učinkovita kreacija Scarpia g. Primožiča je dobro znana. G. Franci je v vlogi slikarja Cavaradosija zapel nastopno arijo tako briljantno, da smo mu navdušeno pritjevali z dolgotrajnim odobravanjem. Žal je nato čisto zapadel v staro napako nepravilnega nastavljanja tonov in pokazal, da njegovo petje še dolgo ni neoporečno in dobro izkoriščeeno. Predstavo je vodil — zopet na pamet — g. dr. Švara. Obisk je bil prav dober, vendar zdaleka ne tak, kot ga zasluži tako renomiran gost. Bojim se, da bo zaradi tega vsem, ki se radi naučijo take polne umetnosti, v bodoče podoben užitek prikrajšan.

P. S. Pariški »Le Menestrel«, tedenska revija za glasbo in gledališče, je v številki od 7. okt. v rubriki Le Mouvement musical à l'Étranger prinesla pismo iz Ljubljane o skladatelju L. M. Škerjancu kot propagatorju francoske glasbe pri nas in o dveh koncertih Ravelovih in Rousselovih skladb, ki jih je na klavirju izvajal g. Škerjanc, dirigirala pa sta jih g. Šijanec in Juvaneec ml. Pismo je napisal Pavel Karlin.

Iz beograjskih revij. »Srpski književni glasnik« prinaša v prvem oktobrskem zvezku poleg basni Milana Vukasovića in lirike Rode Dranica, B. Kovačevića, Janka Djonovića in Ilje Ehrenburga članek Dragiša Vasića o srbskem nacionalnem pesniku Dragoljubu Filipoviću, umrlem l. 1933, modernem bardu Kosova, ki je »naravno nadaljeval Njegoša, Mažuranića in Filipa Višnjića«. Danica S. Janković obravnava narodne pleske okrog Tetova, Evgenij Ljacić se spominja v posebnem literarno zgodovinskem eseju sedemstoletnega ruskega »Slovo o polku Igorovje«, Branko Lazarević pa je pripravljen filozofsko razmišljanje z naslovom »Novi meseci«. Izmed člankov v pregledih ugne zanimati prispevek Živojina Balužića »Pojam o rasi u medjunarodnoj pričašju« in pravkar izišel 8. do 9. zvezku med drugim zanimiv komentarje in misli k aktualnim dogodkom zlasti k velikemu preobratu v mednarodni politiki. O tem razpravljajo zlasti članki: Drama brez katarze (M. Marjanović), Čemu nas uči češkoslovaška kriza (Djuro Djurović), Naši ljudi u teškim danima (Gr. Grigijević), Ništa bez zanosa i žrtava (Niko Bartulović). Zanimivi so tudi prispevki: Ugarska i Mađarska (Historicus), Goethe i Karadžić (L. Smolaka), O Jevrejima, slovenskoj trpeljivosti in zadrugarstvu (M. Budmir), in Savremena rasmantranja o dvostrukom Nietzscheju (E. Friedman).

Hrvatski prevod življenjepisa o Potemkinu. Zagrebška Minerva je izdala v prevodu Ise Velikanovića prevod življenjepisa dela Georgija »Solovejčika« »Potemkin vojnik državnik, ljubavnik i drug Katarine Velike«.

Izbor pesmi Silvija S. Kranjčevića z uvodno študijo Sime Pandurovića je izdala v knjižnici »Odrabrane strane jugoslovenskih pisaca« Državna tiskarna v Beogradu. V isti zložitbi je izšel tudi dr. Sv. Stefanovića prevod Shakespearevega »Otheloa«.

V Šiški

v poslovalnici Jutra (Lombard) na Celovski cesti lahko takoj dobite naslove od malih oglasov. Tam tudi lahko naročate male oglase in inserate.

NEPREMOCLJIVE

HUBERTUSE, TREČKOTE,

vse vrste dežne plašče, obleke i. t. d. Najboljši nakup

Presker,
Sv. Petra c. 14.

V Ptuj

lahko naročite male oglase in inserate ter oddajate ponudbe na male oglase v poslovalnici Jutra, kjer dobite tudi naslove od malih oglasov.

POZOR!

Za premog, koks, suha drva se obračajte na

V. Podobnik,
TRŽASKA 16.
telefon 3313.

V Šiški

v poslovalnici Jutra (Lombard) na Celovski cesti lahko takoj dobite naslove od malih oglasov. Tam tudi lahko naročate male oglase in inserate.

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

V Ptuj

lahko naročite male oglase in inserate ter oddajate ponudbe na male oglase v poslovalnici Jutra, kjer dobite tudi naslove od malih oglasov.

100

uspehov
na
en oglas
»JUTRU«

V Šiški

v poslovalnici Jutra (Lombard) na Celovski cesti lahko takoj dobite naslove od malih oglasov. Tam tudi lahko naročate male oglase in inserate.

**Med mestom
in deželo**
posreduje Maturova
mali oglasnik
ponudbe.

„On“ je opazil njene prve sive lase!

In to je zanj strašno spoznanje, za njega pa ogromno razočaranje. Izgleda, da jih v tem času zapuša mladost! — Lahko ste mlada še po duši, obrazu in telesu, dovolj je da imate nekoliko sivih las, pa izgledate stara, pa boste oropana vseh užtkov, ki jih nuč mladost — Skrijte sive lase, ostanite mlada, zahtevajte od svojega frizerja, da Vas barva z Imedio.

Velika izbira nijans vrača vsakim sivim lasem njihovo prirodno barvo, a z Imedio barvani lasje se dajo zelo lepo trajno ondulirati. Pomladite se za 15 let v roku 15 minut. — Imedia je odobrena od ministrstva narodnega zdravja. — Na zahtevo pošljemo vsakomur brezplačno knjižico »Tajna Vaše sreče« z vsemi pojasnili o barvanju las.

IMÉDIA

L'ORÉAL, ZAGREB No. 2 **SMIČIKLASOVA 23c**

Bolgarski prevod iz srbske poezije. V Sofiji je kot nov zvezek knjižnice »Polzac« izšel droben izbor iz srbske poezije z naslovom »Iz srbskih poetič«. Pesmi je prevedel Stojan Georgiev.

Cedomil Mitronović je spisal aktualno politično študijo o hrvatskem vprašanju z naslovom »Životni krugovi hrvatstva«. Okrog 400 strani obsegajo knjigo je napovedala beograjska biblioteka »Društvo i život«. Pisec je obdelal celoten kompleks hrvatskih problemov z zgodovinskega, sociološkega in političnega vidika.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda, 12.: Izsiljena ženitev, Ljubezen zdravnik. Red Sreda.
Četrtek, 13.: Car Fjodor. Red B.
Petek, 14. ob 15. uri: Ženitev. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 14 din navzdol.
Sobota, 15.: Zene na Niskavuori. Red A.
Nedelja, 16.: Potopljeni svet. Izven.
Gogoljeva »Ženitev« kot dijaška predstava. V petek bodo igrali prvič v letošnji sezoni to klasično rusko komedijo, ki spada med najbolj znane in učinkovite komade ruske literature. Cene globoko znižane od 14 din navzdol.

OPERA

Sreda, 12.: Zaprt (generalka).
Četrtek, 13.: Na sinjem Jadranu. Red Četrtek.
Petek, 14.: Ljubavi napoj. Premiera. Premierski abonma. Gostovanje tenorista Christi Solarija.
Sobota, 15.: Trubadur. Izven. Gostovanje gospe Ljubice Karene. Znižane cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 16.: Grofica Marica. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri Ljubavi napoj. Izven.

Naša opera pripravlja premiero Donizettijeve opere »Ljubavi napoj«, ki je imela svojo krstno predstavo leta 1832. v Milanu. »Ljubavi napoj« je komična opera v dveh dejanjih, ki se vršita v okolici Florencia. Donizetti je imel tudi s tem svojim delom, ki nam kaže vse vrline svojega mojstra, predvsem lepo in lahko melodijo, srečo, saj je delo še danes stalno v opernem repertoarju. Posamezne vloge so v pevskem oziru prekrasne, druga lepša od druge, zahtevajo pa odlične pevce in igralce. Naša premierska zasedba je: Ribičeva, gost italijanski tenorist Christi Solari,

ravnatelj Betetto, Janko, Barbičeva in Hvastja. Predvsem opozarjamo na gosta Christi Solarija, ki je imel v minulih sezonah v »Seviljskem brivcu« tudi na našem oderu velik uspeh. Premiera bo za premierski abonma.
MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 12.: Zaprt.
Četrtek, 13. ob 20. uri: »Kar hočete«. Red B.

R A D I O

Sreda 12. oktobra
Ljubljana: Kmečki trio. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Simfonične pesnitve (plošče). — 14: Napovedi. — 15: Mladinska ura: Pomen počinjske zveze za mladino. — 15.15: Plošče. — 15.25: Mladinska ura: Oktober v naravi (g. M. Zor). — 18.40: O delavski zbornici (g. Filip Uratnik). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Zgodovinski razvoj pouka gluhoonemih (g. R. Dostal). — 19.50: Prirodopisni kotiček (prof. Fr. Pengov). — 20: Večer plesne glasbe: 20.45: Adamci in njegov orkester. — 20.45: Uvodna beseda k prenosu. — 21: Prenos Verdijeve opere »Moč usode« iz Turina, v 1. odmoru napovedi in poročila.
Četrtek 13. oktobra
Ljubljana 12: Slavne koračnice (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Citraši in mandolinisti. — 14: Na-

povedi. — 18: Pisan spored Radijskega orkestra. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kr. Jugoslavije. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Akademski pevski kvintet poje češkoslovaške pesmi. — 20.45: Koncert češke operetne glasbe (Radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Sornov šramel kvartet.

Beograd 17.30: Ciganska kapela. — 18.30: Petje. — 20: Simfonični koncert. — 21.30: Lahka glasba. — 22.15: Violinske skladbe. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20: Kakor Beograd. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.30: Mešan glasbeni program. — 20.40: Orkestralni koncert. — Varšava 21: Klavirski koncert in zvočna igra. — 21.40: Orkester in solisti. — 23.05: Poljska komorna glasba. — Sofia 16: Vojaška godba. — 19.30: Petje. — 20: Skladbe za celo. — 20.55: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Orkester. — 16: Lahka glasba. — 20.10: Zborovsko petje. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — Berlin 19: Ples instrumentov. — 20.15: Pleser glasbeni spored. — 22.30: Lahka godba in ples. — München 19.15: Vojaške koračnice. — 20.10: Spevoigra. — 22.30: Lahka glasba s plošč. — Pariz 19.30: Orgle. — 21: Plošče. — 23.45: Lahka glasba.

Javna zahvala

Dne 30. septembra 1938 smo radi požara utrpeli večjo škodo na svojem skladišču lesa, nabajajočega se poleg prav tako po požaru prizadetega lesnega skladišča gospoda Rudeža iz Ribnice.

ZAVAROVALNICA »Jugoslavija«

je škodo brez odlašanja likvidirala v naše največje zadovoljstvo in nam odškodnino tudi že izplačala. Za to se ji po tej poti najlepše zahvaljujemo in jo vsakomur najtopleje priporočamo.

»ARBOR«

lesna trgovska in industrijska družba d. d. v lkv.
V LJUBLJANI

PAUL RIPPSON

Stratosferski pilot

Roman

— Kaj ste morda mnenja, da ga moram sedaj vzdrževati vse življenje?

— Povejte mi odkrito, koliko bi mu bili nudi za polet, ako bi vam bil nasprotovalec in ne bi hotel leteti.

— Lea se je nasmehnila:

— Jasno, da mnogo večjo vsoto, toda možak se ne spozna na trgovino. Napravil je razžaljen obraz, ko sem mu hotela staviti ponudbo. Nato se je čutil bogato poplačanega z mojim prijaznim pogledom in smete mi verjeti, da je letel samo za svojo zabavo.

— Stori pa vam je vendar uslugo.

— Da, za dvatisoč dolarjev.

— Ali veste, da še vedno ni dvignil tega novca, kot sem razvidel iz današnjega bančnega obračuna?

— Tudi nevnoven ček je gotovina.

— Cornell je nekaj trenutkov molčal, potem pa je rekel:

— Čujte, Lea, po mojem mnenju bi se spodobilo, da osebno pišete in vprašate, kako se godi mr. Fredu Blairu. Brezdvomno je gentleman.

— Dobro, toda sedaj pustimo to. Trudna sem in preobleči se moram. Na svidenje, dragi mr. Cornell.

S prijaznim poklonom je odšla v svoje sobane.

Med tem ko jo je sobarica stala, je razmišljala o onem pilotu in prizoru na letališču. Čudno se ji je zdelo, zakaj se pravzaprav one dni po ponesrečenem poletu ni prav nič spominjala simpatičnega pilota, ki se je bil očividno že takrat na ladji zagledal vanjo. Kako čudno jo je opazoval! Še nikoli ni bila imela občutka, da jo možki na ta način gleda. Imela je nebroj oboževalcev povsod, kamor je prihajala, ker so vsi vedeli, da je edina dedičinja »kralja pomaranč« in da pravzaprav razen njenega tajnika nihče natančno ne ve, koliko milijonov dolarjev je težka. Sklenila je, da se za tega pilota malo natančneje pobriga, toda zaenkrat še ne, kajti druga vragolija ji je rojila po glavi: ugrabljenje Teddyja. Ko se je stala v svoji sobi, se je na glas zasmejala, spomnivši se, kako imenitno jo je potuhtala skupno s specialistom za pasje bolezni v Brooklynu.

5. poglavje: Miss Mira na razstanku.

Prijetni so bili dnevi okrevanja za Freda pri njegovih starih, dobrih prijateljih, Miri in Johnu. Počutil se je tu kakor bi bil doma. Doma je bila lepa beseda za Freda, kajti svojega doma že od šestnajstega leta ni imel več, odkar mu je bila mati umrla in je tako ostal sam ter se boril za svoj obstanek.

John mu je bil pri prihodu dejal:

— Ti nisi naš gost, temveč član rodbine. Kot takega te smatram Mira in jaz, in kot takega se moraš počutiti pri nas. Živi tu, kakor se ti poljubi, vsajaj, kadar hočeš, delaj, kar hočeš. Niti v najmanjšem se ne čuti vezanega na karkoli. Mislim, da bo tako življenje za te in za nas vse najprikladnejše. Ostani čim delj časa, kajti tu na deželi smo veseli, da imamo malo družbe po napornih urah dnevnega dela.

Urah dnevnega dela.

In tako so živeli prve dni. V prijatni družbi so dnevi potekali prijazneje in tako so se navadili drug na drugega, da se jim je naenkrat čudno zdelo, da ni življenje vedno bilo takšno.

Mira je bila izborna družabnica. Večeri na prijazni terasi ravnateljkega poslopja tovarne so bili za Freda užitek, ki ga poprej še nikoli ni poznal. Mira je včasih sedla h klavirju in zaigrala stvari, ki jih Fred ni poznal, ki so pa napravile nanj globok vtis. Sedaj šele je spoznal, kaj je Beethoven in učil se ga je razlikovati od Mozarta, Debussyja in Brahmsa. To je bila čisto druga godba kot ona, katero je bil dosedaj čul. Odprl se mu je svet, o katerem sploh ni vedel, da obstoja, in potapljal se je v blažene občutke, ki so mu do takrat bili popolnoma neznani. To je bilo čisto nekaj drugega kot pločevinasta godba gramofonov in radija ali hrup in truš vojaških godb. Umetniška in mehka stran Fredove narave se je prebudila močneje kot sploh kedaj in na tihem se je spraševal, kam ga bo to dovedlo. Do Mire, do katere je imel dosedaj staro simpatijo ljubečega tovariša iz otroških let, se mu je porodil neke vrste nov občutek. Začel jo je oboževati, ali na čisto poseben način. Bila mu je neke vrste nadzemsko bitje, deva iz daljnih, visokih nebes, ki so nedosegljiva za navadne smrtnike.

Sedaj je šele Fred občutil, kako žalostno življenje je imel. Vsa leta, odkar je bil odrasel, so bila le životačenje. Vojske ni štel. Danes se mu je zdela le še kot daljnje, težke sanje, o katerih je včasih dvomil, ali so sploh kedaj bila istina. Povojna leta pa, ki jih je preživel kot prometni pilot v raznih

velikih mestih Zedinjenih držav, predvsem v New Yorku, so bila v istini žalostna. Živel je brez cilja, brez smisla. To življenje je bilo enako onim tistih milijonov, ki so živitarili okoli njega. Edina zabava kino ali varieté ali pa pohajkovanje po ulicah vlemesta. Njegovi tovariši so ga poznali kot tihega, molččega človeka in ga niso jemali seboj v družbo, posebno v žensko družbo ne, ker so takoj pri prvih poskusih opazili, da mu ni zato in da se pri najlepših dekletih dolgočasi ter spravlja s svojimi resnimi pogovori vso družbo ob dobro voljo. Kdo se je pač zanj zanimal? Bil je slavni lovec šeste eskadrilje, imenovane »Potomaške race«, toda kdo je sedaj po tolikih letih še kaj vedel o tem? K večjemu njegovi nekdanji tovariši piloti. Danes ni bil nič drugega kot prvovrsten prometni letalec s plačo, ki mu je dovoljevala, da dobro živi, in to je bilo vse.

Nekega večera, ko je bila Mira že odšla v svojo sobo in sta John in Fred ostala sama v salonu in pušila smotke, je pokazal Fred pismo, ki ga je bil prejel od letalske prometne družbe.

— Odpuščen sem in čas je, da se začnem zanimati za novo službo, kajti večno ti ne morem biti v breme, dragi John.

— Nisi nama nikakor v breme, dragi prijatelj, in prav mi je, da si pokazal ta list, ker se lahko sedaj pomeniva o stvari, ki mi že dolgo gre po glavi. Poslušaj me: potrebujem za svojo tovarno ravnatelj za propagandni oddelk, ker hočem pri sedanjih naraščajoči prodaji izkoristiti vse možnosti, katere se mi nudijo. In prosim te, ali bi ne hotel sprejeti te službe.

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

poleg HOTELA UNIONA. — NUDI ZA VSE VLOGE POPOLNO VARNOST IN OBREŠTUJE NOVE VLOGE PO 4% DO 5% PO DOGOVORU — ZAHTEVAJTE PROSPEKT. — NOVE VLOGE SO VSAK ČAS RAZPOLOŽLJIVE. — POSLUŽITE SE VARČEVALNEGA KROZKA. — POSOJILNICA DAJE KRATKOROČNA POSOJILA.

Mali oglasi

Službo dobi

Mlinarja
ki je izvečan za trgovske in kmetijske meten in električen pogon, takoj sprejemam. Resni in pošteno reflektantni na poslovanje nudim z navedbo doseganja službovanja na naslov: Ivan Ros, Grosuplje pri Ljubljani.

24040-1

Zanesljivega

nameščena

z vlogo din 15.000, čistem. Mesto stalno, plača 1000 din, delo skladniška v laboratoriju. Najne poudarja na kozmetični laboratorij, Zagreb, Zvonimirova 5.

24042-1

Dobrega akviziterja

šče Branibor, Palača Ljub. kreditne banke.

24068-1

Zmožno šiviljo

na dom sprejemam takoj, — Konjar, Gorška 35, Ljubljana VII.

24070-1

Brivski pomočnik

dobar delavec in hubi-štržec. — Špolarjevič, Maribor, Aleksandrova 61.

24062-1

Samostojno

knjižgovodkinjo

in korespondentko, sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«.

24059-1

Službe išče

Brivski pomočnik

s finim nastopom, delat v večjih salonih, nekoliko razume tudi žensko delo, — hubi-štržec, šče službo, — Špolarjevič, Maribor, Aleksandrova 61.

24041-2

Dve natakari

dobro verzirani, z letnimi sprčičevli, ki govorita tudi nemški, želita službe v boljšem lokalu. Najraje na Slovensko. — Ledinek Marica, Jurčičev trg 3-III., Ljubljana.

24051-2

SENZACIJA KOZMETIKI

GLA/OVITI D'PACCINI IZ ČIKAGA.

JE S VOJIM SENZACIONALNIM PREPARATOM POVRNUL ŽENI AKTIVNOST IN MLADOST.

ZA ŽENE OD 40 LET NAPREJ MORANA HORMON AKTIV KREMA DIN. 60.-VRNE ŽENI AKTIVNOST IN MLADOST. OD 30-40 LET MORANA HORMON KREMA (IZ MIJAH ZLEZ) DINARA 50.-

OD 18-30 LET MORANA VITA MIN KREMA (VI/OKIH GORA) DIN. 40.-

TE NOVITETE TAKOJ OD/TRANIJO GUBE, MLAHAVO KOŽO, NEREDE KOŽO MLADOSTNO NAPOKO Z BARŽUNA, TIM TENOM.

MORANA LEPOTA RA/TLINI, KI PUDRI V VEH NIJAN/AM DIN. 25.-

MORANA/PLIT

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.